

TĖVIŠKES ŽIBURIAI

Nr. 37 (401)

TORONTO, Ontario, 1957 m. rugsėjo (September) mėn. 12 d.

Kaina 10¢

The Lights of
Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa
SAVAITRASTIS
Laidis
KanaDOS Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Talkos sutartinė

Jau pati žmogaus prigimtis šaukiasi bendravimo su kitais žmonėmis. To paties reikalauja ir praktiškas gyvenimas. Vientovėje žmogus neišvengiamai susiduria su kitais žmonėmis, ir todėl būtina, kad būtų sukurta bendravimo taisyklė. Bendravimams, nors su kaimynais, yra neatskiriama lietuvių gyvenimo žymė, išugdyta šimtmečiais. Iš pradžių lietuvišką būdą tą žymę greičiausiai talkos ir bendrieji darbai laukuose. Tai teigiama žymė, didelė dovana lietuviškojo charakterio, kuri ypatingai didelį vaidmenį suvaidino, didelės reikšmės turėjo lietuvių gyvenime.

Be tarpusavio bendravimo, be savitarpinės pagalbos lietuviškoji išeivija būtų tuojau pat paskendusi svetimosiose jūrose. Ją išgelbėjo ir išlaikė lietuviško bendruomeninio gyvenimo ilgesys ir tokio lietuviško gyvenimo kūrimas. Pradėta buvo nuo savitarpinės paramos, nuo sukūrimo savišalpinių organizacijų, netrukus pasirūpinant ir kultūrine bei dvasine puse. Lietuvis išeivis norėjo svetur susikurti sau tokių kampelių, kur jis galėtų atsigaivinti, galėtų pailsėti lietuviškoje aplinkoje gaivinas lietuviško žodžio, džiaugdamasis lietuviškais papročiais. Tam ir gimtojo krašto reikalams buvo skirta visa lietuviškosios išeivijos veikla, visas lietuviškasis sąjūdis.

Sito lietuviškojo sąjūdžio įtampa nebuvo vienoda. Jis reikėsi tam tikrais bangavimais, pakilimais ir naujais atoslūgiais. Tai priklausė, žinoma, nuo išorės impulsų. Kiekvienas pasaulinis sukrėtimas, palietęs lietuvių tautą, išjudindavo ir išeiviją. Jos energijos išsilygijimo tarpiniai ryškiausi yra trys: kovoje dėl spaudos laisvės, kovoje dėl nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo ir dabar kovoje dėl laisvės grąžinimo. Esame tad plačiame trečiojo pakilimo įkarštyje. Anie du yra pasibaigę laimėjimais ir su akivaizdžiu lietuviškosios išeivijos įnašu. O kaip bus su dabartiniu? Koks bus lietuviškosios išeivijos įnašas dabartinėje tautos kovoje dėl laisvės? Šitą klausimą mes paliekame kažkaip nesvarstytą. Neretai pasigirsta skambų posakių, lyg mes vieni išeiviai būtume šios kovos fronte. O kiek ginčijamasi dėl vaidmens arba įnašo atskirų mūsų išeivijos visuomenės formacijų! Besiginčijant net pamiršamas svarbiausias dalykas — pati kova. Pamirštama, kad lietuviškajame gyvenime amžiais yra lėmusi sutartinė talkoje. Ir nūdien veiksmingiausiai gali pasireikšti tik toji pati dvasia. Jei mes nepajėgsime išlaikyti apjungiančios talkos dvasios, jei nepajėgsime aplausti nagus tą dvasią ardančioms ambicijoms bei atskumui, mūsų kartos įnašas ir tautos laisvės kovą nebus toks, koks jis galėtų būti pagal esamas pajėgas. Lietuviškoji išeivija niekad neturėjo tiek intelektualinių pajėgų, kaip nūdien. Baugu, kad jos savė nepateisins — taip ir pasakę persigrupavimų klampynėse, nes, deja, talkos sutartinė vis nesuskamba, o ir atskiruose sektoriuose tos pat sėklos daigų jau matosi. Nesusicementavimas gali virsti mūsų didžiaja blygybe, kuri panaikins visų pastangų vaisius.

LIETUVIŠKOS IŠKILMĖS MIDLANDE

Sekmadienį, rugsėjo 8 d., Midlande, Ont., Kanados kankinių šventovėje susirinko per tūkstantį lietuvių ir Lietuvos Kankinių Kryžiaus šventinimo iškilmės. Matėsi tautiečių atvykusių iš tolimųjų vietovių — Sudburio, Montrealeio, Hamiltono, net Winnipego.

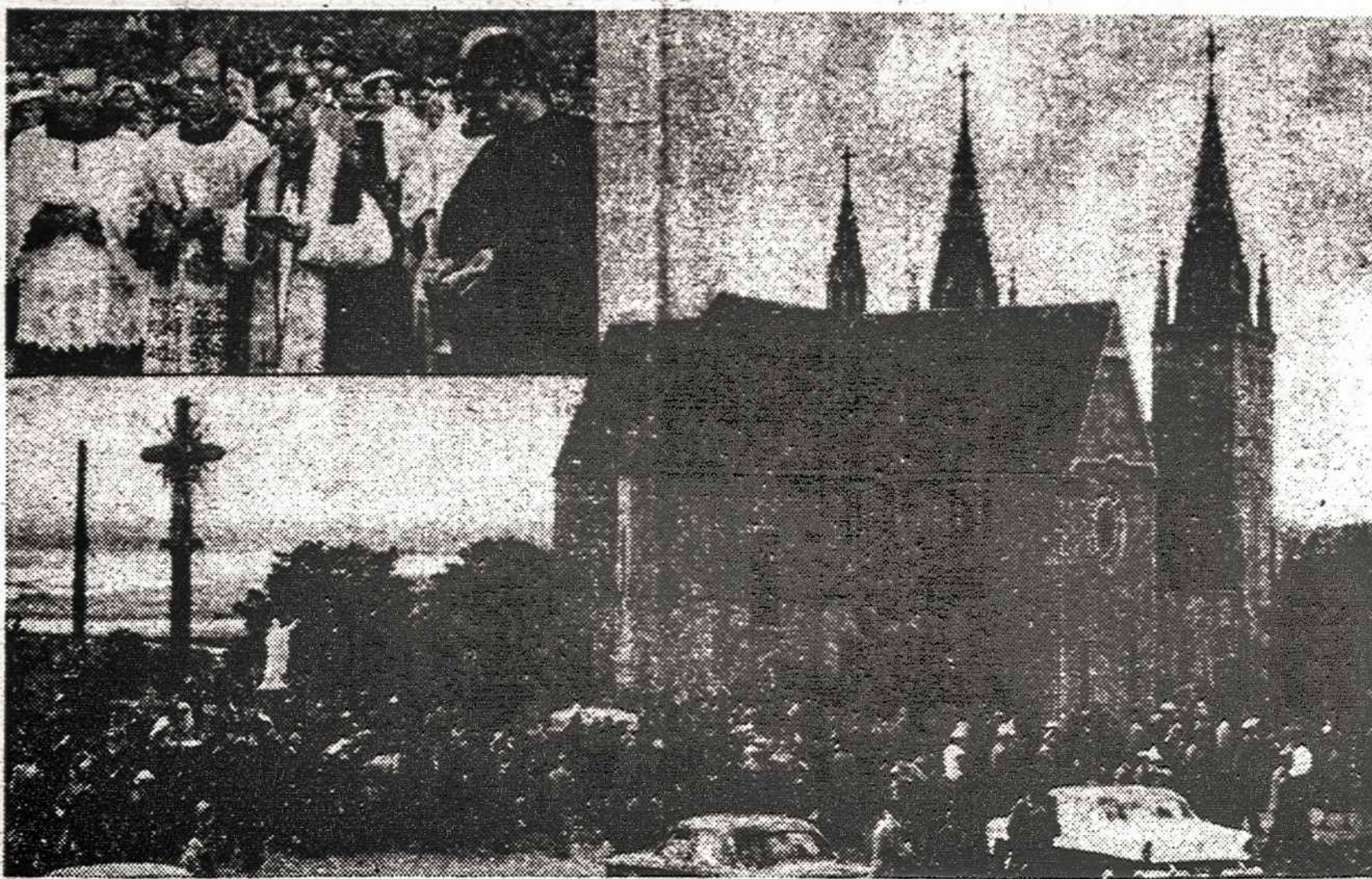
Oras buvo puikus, saulėtas, pati kankinių šventovė nepaprastai gražioje, augštoje vietoje. Per dešimtis metų nuo kalno viršūnės matėsi miškai, upės, ežerai. Dar prieš pamaldas būreliai tautiečių lankė ir dangų kryliantį kryžių, kuris švietė prieš bažnyčia pakilioje vietoje. Sveitintuoliai stebėjosi dailių kryžių, jo lietuviška ornamentika ir ne vienas pasakė: "Tokio kryžiaus dar nebuvau matęs".

12 val. prasidėjo Mišios, kurias laikė J. Emininčijus Kardinalas James C. McGuigan atstovaujantis vysk. F. A. Marrocco, kuris pasakė reikšmingą anglų kalba pamokslą. Mišių metu vargonavo P. Gulbinskas, giedojė visa bažnyčia. Sklandžiai nuskambėjo bent 4 lietuviškos giesmės.

Po Mišių kryžių pašventinimo vysk. F. A. Marrocco, o lietuviškai pamokslą pasakė kun. dr. J. Gutauskas. Šventinimo apeigos baigtos Tautos himnu.

Iki 3 val. p.p. buvo pertrauka. Jos metu pasitvirtino, išpuodijais pasidalinta, su vyskupu pasikalbėta, kuris panorėjo arčiau su lietuvišiais susipažinti.

3 val. prasidėjo Kryžiaus Kelias, kuriems vadovavo T. Placido, OFM. Po Kryžiaus Kelių vėl susirinkta į bažnyčia paskutiniam palaiminimui, kurį atliko kun. P. Azubalis. Savo žodyje jis dėkojo visiems, kurie prisidėjo prie šio kryžiaus pastatymo: arch. dr. A. Kulpavičiui, paruošusiam nemokamai nepaprastai gražų projektą, meistrui J. Varneckui, padariusiam patį kryžių, visiems aukotojams, Tėvams Jėzuitams, davusiems kryžiui labai gerą vietą, visiems atsilankiusiems į šventinimo iškilmės. Teisybė reikalauja nenuylėti ir paties dėkojuosiu nuopelnų: tiesa, kryžių pastatė Kanados Liet. Kat. Federacijos Valdyba visų Kanados lietuvių vardu, bet statymo darbai vadovavo LKF Toronto

Iš Lietuvos Kankinių Kryžiaus šventinimo iškilių Midlande. Viršuje J.E. vyskupas F. A. Marrocco atlieka šventinimo apeigas asistuojamas kun. P. Azubalis, kun. dr. J. Gutausko ir T. Placido, OFM. Apačioje Kanados Kankinių šventovė ir gausūs būriai tautiečių. Nuotrauka J. Dvilaičio

Realiu žvilgsniu

Šiais metais sueina dešimtos liūdnos metinės, kai Daumanto vyrai prasiveržė į vakarus, tikėdamiesi prisidėti prie Lietuvos bylos išjudinimo.

Lietuvos byla betgi nepasiekė pasaulio forumo — Jungtinių Tautų. Nei viena didžioji pasaulio galybė nesutiko paremti laisvųjų lietuvių prašymo svarstyti SOS šauksmą. Net ir JAV, kurių vyriausybė, 940 m. liepos mėn. aiškiai užsigažavo:

"...Amerikiečiai niekad nesutiks, kad viena valstybė, kaip ji bebūtų galinga, kištųsi į vidinius reikalus kitos valstybės, nežiūrindami kaip ji bebūtų maža. Jungtinės Valstybės laikysis šių principų, nes, amerikiečių ištikimumu, jei šie principai nebūs pasaulio bendruomenėje pripažinti, — išminties, teisingumo ir įstatymdavybės tvarka, kitais žodžiais, moderniosios civilizacijos pagrindas, negalės būti išlaikytas".

Vengrai buvo laimingesni. Amerikiečiai ne tik sutiko remti jų SOS Jungtinėse Tautose, bet ir netiesioginiai priėmė jų

ALMUS, mūsų bendradarbis Niujorke

rezistencijos prieš tironus išgarsinimą. Jei Daumanto "Partizanai už geležinės uždangos" taip ir nerado leidėjų, tai vengrai seniai išleido spaudimą "Balkija knyga" — "The Hungarian Revolution". (Daumantas žuvo grįžęs Lietuvon).

Lietuvių ignoruojami Vakaruose

Sovietinės Lietuvos "valdytojai" turi palankias sąlygas antikarietiskai propagandai lietuvių tarpe. Su pompa aprašoma kaip sportininkai, su "Lietuva" ant treniruojimo, lanko Korėją, dailininkai Indiją ir t.t. Apsovietintai jaunomenei pasakojama apie jai sovietinėje santvarkoje skiriamą respektą, žadama gražiausios perspektyvos supramoninių Lietuvoj. Su pasigardžiančiu Maskvos tarnai pasakoja lietuviams, jog išeivijos politikai "prapažįsta" lenkams Vilnių, vokiečiams Klaipėdą (!). Su mažesniu džiaugsmu cituojamas išeivijos spaudos "žinios", jog Kauno jėgaines statyba tesant "Potiomkino sapnas", kai tuo tarpu, girdi, kiekvienas kauniečio mato jau betonuojamus hidroelektrinės pamatus!

Vakaruose lietuvių byla gali būti palyginta negrų diskriminacijai: principu abiemis pripažįstama teisė būti lygiateisiams, gyvenime betgi jie ignoruojami. Pz. laiškas Lietuvos reikalui nėra spausdinami didžiojo spaudos, o politikai mandagiai atsiukrato pasiūlymo prisiminti Lietuvą; skautai laisvajame pasau-

ly turi didvyriškai kovoti už teisę atstovauti Lietuvai.

Lošia netikra korta

Sovietai per agentus tikinėja pasaulį, kad tremties politikai tėra "mirusios sielos", nepajėgiančios konstruktiviai žvelgti ateitin. Pavergtų Tautų Niujorke pirmininkas latvis Vilis Masens lošia šia netikra sovietų korta. Rugsėjo 3 d. laiške NY Times p. Masens kritikavo ligišolinius NYTims augstai respektuojamus korespondentus Maskvoj, jog neteisingai interpretavo sovietų įstatymą "prieš dykaduonius". Nepateikdamas konkrečių įrodymų, pavergtųjų vardu p. Masens spekuliuojo įvairiomis galimybėmis ir gandas, (Pats NYTims senesniai apsiėmė paskelbti, kad Lietuvos žydai esą masiškai deportuojami sovietijon). Masens tvirtino, kad "rusifikacija ir sovietizacija stipriausia esanti Pabaltijy ir sovietų prijungtose Lenkijos srityse", kai tuo tarpu vokiečiai žurnalistas tebeįsako kaip gambiai Chruščiovas išnaudoja pavergtas tautas skatinamas jų tautinę kultūrą!

Atskirai komentotinas Vilio Masens, iki šiol žinomo kaip lietuvių bičiulis, išsireiškimas "sovietų prijungtose Lenkijos srityse". Ar tai suprastina, jog pavergtųjų tautų asamblėjos nusistatymu Vilnius ir Ltviv priklausio 1939 m. žlugusiai Lenkijai? Neteko girdėti, kaip tuo reikala pasisakė PET lietuviškoji delegacija. "Tiesos" apžvalgininkai tuoj trimituos, kad, ve, "buržuaziniai pabėgėliai" vėl "atidavė" Vilnių... pilsudskinninkams!

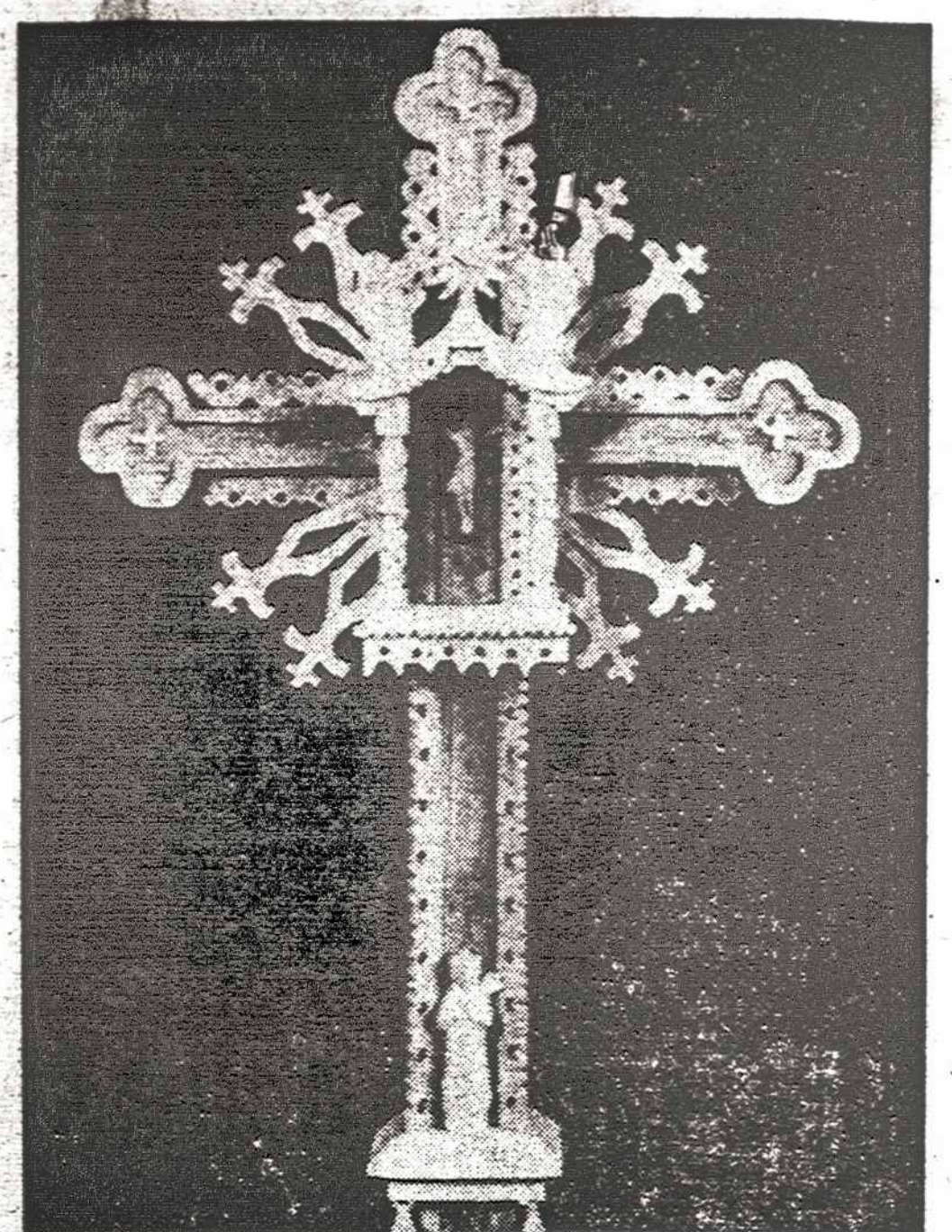
KAS NAUJO KANADOJE?

Buvęs premjeras L. St. Laurent pareiškė pasitraukęs iš liberalų partijos bei opozicijos vadovu pareigų ir jas eisias iki bus išrinktas naujas. Šis jo pareiškimas buvo netikėtas net artimiesiems jo bičiuliams, nes prieš tris savaites sakė nemanas pasitraukti ir, jei būtų nauji rinkimai, eiti į juos. Savo pasitraukimą jis motyvuoja amžium — 75 m. — bei energijos stoka, kurios esą ypač reikia rinkiminėje kovoje. Šia išvada jis padaręs po pasitarimų su savo gydytoju.

Taip baigė savo politinę karjerą didysis kanadietis, atėjęs politikon 60-aisiais amžiaus metais, atsisakęs \$50.000 metinių pajamų kaip garsus Quebeco advokatas. Min. pirm. King vyriausybėje nuo 1942 m. jis buvo teisingumo min., vėliau užsienio reik., o nuo 1948 m. liberalų partijos vadas ir min. pirm., laimėjęs 1949 ir 1953 m. rinkimus.

Liberalų partijos suvažiavimas numatomas gruodžio arba sausio mėn. Nauju vadu gali būti išrinktas L. B. Pearson, buvęs užs. r. min., P. Martin arba W. Harris.

Būsimo Kanados gen. gubernatorium britų dienraštis "Sunday Express" siūlo dabartinės karalienės motina. Esą Kanadoje ji būtų labai palankiai priimta. Min. pirm. Diefenbaker esą mano kreiptis į ją su kvietimu vasario mėn., kai pasibaigs dabartinio gen. gubernatoriaus V. Masens kadencija. Otavoje esą galvojama anie gubernatoriaus rūmų pritaikymą karalienei motinai, kuri esanti tokioms pareigoms tinkamiausias asmuo. Kitas britų dienraštis "Daily Express" (Nukelta į 3 pusl.)

Viršutinė Lietuvos Kankinių Kryžiaus dalis. Projektas arch. dr. A. Kulpavičiaus. Nuotr. J. Dvilaičio

Savaitės įvykiai

Paskelbti Atlanto Sąjungos manevrai Baltijos jūroje sujaudino sovietus. Ir ne be pagrindo, nes tokios apimties manevrai Baltijos (didėsnių manevrų plano dalis) rugsėjo pabaigoj įvyks pirmą kartą — juose dalyvaus 9 Atlanto kraštų laivynų daliniai. Panašūs manevrai įvyko 1952 m. Šiaurės jūroje ties Jutlando sala, kur be danų dalyvavo ir JAV laivai. Amerikiečių jūrininkų batalijonas ten atliko išsikėlimo bandymus. Siemet gi Atlanto S-gos laivai manevruos Baltijoj, kurią sovietai laiko savo jūra. Kremliaus paspausta R. Vokietijos komunistinė vyriausybė paskelbė pikta pareiškimą, puolanti imperialistus ir grasinanti padidinti savo laivyną, kuris sutrukdytų Atlanto kraštų bei V. Vokietijos planus Baltijoj. Esą visoms Baltijos valstybėms reikia susitarti dėl šios jūros neutralizavimo. Kaimyninės valstybės esą turėtų priešinti V. Vokietijos laivyno bazių steigimui Baltijoj ir tuo užkirsti kelią Atlanto kraštų imperializmui šio srity.

V. Vokietija, bent iki šiol, nepaiso sovietinių vilionių ir jau turi 78 karo laivus ir 11 pagalbiųjų, 1962 m. ji turėsianti 179 karo laivų, įskaitant ir didžiuosius, kurie JAV ir Britanijos jau numatyti perleisti V. Vokietijai. Šio gi laivyno uždavinys yra blokuoti sovietų laivyno išėjimą per Skagerako ir Kategato sąsiaurus karo atveju ir sukludinti sovietų tiekiamą savo armijoms, puolantioms iš R. Vokietijos. Tai gerai mato sovietų strategai ir, norėdami atsisukti, paskelbė savo laivyno manevrus tuo pačiu laiku Š. Atlante.

Galas nusiginklavimui Visos valstybės pripažįsta, kad reikia nusiginklouti ir tarptautinės derybos tuo reikalu buvo pradėtos prieš 40 metų — po I D. Karo. Pastaruoju metu Londone ejo nusiginklavimo derybos, kuriose dalyvavo JAV, Britanijos, Prancūzijos, Kanados ir Sov. Sąjungos atstovai kaip JT nusiginklavimo komisijos nariai. Jie turėjo arti 200 posėdžių su šimtais kalbų, o rezultatai — snipšt! Sutarė pagaliau atidėti derybas neva perduodant visą reikalą nusiginklavimo komitetui, kurin įeina 82 kraštų atstovai. Čia gi per spekytyvus ne kiek negeresnis, nes viešus posėdžius sovietai panaudoja propagandai prieš vakariečius.

Ginklai Jordanui Kai Syrija pasuko grynai prosovietine linkme, vakariečiai susirūpino kaimyninių valstybių stiprinimu. Jie perspėjo sovietus, kurių ginklai gausiai plaukia syrams, neskatinti Syrijos kariuomeni ir kartu suskato siųsti ginklus Jordanui, kad tuo būdu išlaikyti jėgų pusiausvyrą JAV jau pradėjo gabenti lengvesnius ginklus lėktuvais iš savo bazių Egipte, kurie būsią apmokėti iš JAV vyriausybės našadėvi \$10 mil. Jordanui. Taip pat numatyta reidelsiant duoti ginklų Libanui, Turkijai ir Irakui. Taip

kadasei vakariečių nusistatymas nesiūti ginklų į Vid. Rytus liko panaigetas. Pastovi JT kariuomenė Gen. Jungt. Tautų sekretorius Hammarskjöld, darydamas metinį savo įstaigų veiklos pranešimą, pareiškė, kad studijuojamas planas organizuoti pastoviai JT kariuomeni, kuri galėtų būti panaudota kiekvienos krizės metu. Jos uždavinys būtų pirmiausia policinio pobūdžio, bet reikala, jei galėtų perimti ir karinius uždavinius. Tam esą reikėtų sunkesnių ginklų, kurie plane numatyti parūpinti. JT kariuomenė būtų pastovi institucija ta prasme, kad ji galėtų būti greitai suorganizuota pagal priimtą pastovų planą. Tokią mintį ypač remia JAV ir Britanijos JT remti draugijos.

JT sekretorius, kurio tarnyba manoma pratesti dar 5 metams, savo pranešime apgailestavo, kad po pastarojo karo vyraujanti tendencija nepripažinti tarpt. Hagos tribunolo galios kaip privalomos ir spręsti ginčus politinėmis priemonėmis.

Tito — Gomulka Jugoslavijos sostinėje Belgrade vykstą ūkiniai - politiniai pasitarimai tarp lenkų ir jugoslavų delegacijų. Ūkiniai pasitarimai beveik baigti ir ruošiamasi politiniams, kuriuose susitiks Tito su Gomulka. Pastarajam rūpi laimėti Tito palankumą pokarinei Lenkijos sienai Oderio - Neisės upėmis, o Titui — išplėsti savo įtaką komunistiniuose kraštuose ir išeiti iš izoliacijos, kurion ji buvo istūmęs Kominformas pašalinamas iš savo narių tarpo (jam priklausė ir Lenkija). Neabejojama, kad Tito-Gomulkos susitikimas atnaujins draugystės ryšius, bet nemanoma, kad ūkiniai išsiaiškins palenks Tito pripažinti Oderio - Neisės sieną, nes čia veikia ir V. Vokietija, kuri Jugoslavijai ūkiškai daugiau padeda nei Lenkija. V. Vokietija tiek praturtėjo, kad planuoja išteigti specialų banką su vieno bilijono markių kapitalu Rytų Europos kraštams padėti.

Varšuva. — Šios vasaros turistiniame sezone iš užsienio nigrįžė į Lenkiją apie 1.500 turistų.

Tėviškės Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND

Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada

SAVAITRASTIS

Redaguoja Dr. A. Sapokas ir Dr. Pr. Gaidamavičius
 Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
 Prenumerata: Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
 Kitur: metams \$4.50, pusmečiui \$2.50
 Įmokėjė nemaužia \$10 laikini gėrės prenumeratoriui
 Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
 941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef. EM. 8-6813.

RELIGINIAME PASAULYJE

* 30.000 jaunų darbininkų iš 87 kraštų buvo suvažiavę į savo kongresą Romoje. Vien Kanados delegaciją buvo 175 nariai. Vadovaujami garsiojo belgų darbininkų vado kan. Cardijn jie susirinko šv. Petro aikštėje, kur popiežius Pijus XII pasakė kalbą, drąsindamas krikščioniškąjį darbą įvesti su patikėjimu kovoti su materializmu, su socialiniu neteisingumu, nepasidūti rankas sudėjus betkokiai priepaudei, nesinaudoti jėgos ir apgavystės priemonėmis, kurios pačią žmogaus teises. Jis ragino žiūrėti į ateitį plačiu žvilgsniu ir padėti tų kraštų jaunimui, kuris gyvena iliuzijomis, klaidomis, doriniu smukimu: "nepasitenkinkite vien asaromis dėl jų".

* Katalikų ortodoksų vienybės skatinimas. Šv. Prokopo abatijos, Lisle, Ill., rugpjūtio 29-ruošio 5 d. įvyko specialioji konferencija, kurioje dalyvavo Čikagos kardinolas Stritch, apašt. delegatas Cicognani ir kt. Abatas Ondrak pareiškė, kad ortodoksų atsisakymu 1954 m. nuo Katalikų Bažnyčios labai daug įtakos turėjo įvairūs politiniai, socialiniai, individualiniai nesupratimai, neturėję tiesioginio ryšio su tikėjimu. Šios klūtys esą seniai jau išnyko, atsidarė nauji keliai abiejų krikščionių šakų vienybei, juoba, kad bolševikiniai persekiojimai verčia dirbti ta linkme. Vienijimosi galimybės buvo pradėtos studijuoti prieš II D. Karą Čekoslovakijoje, Velehrade. Dabar ši tradicija tęsiasi JAV.

* Šeši protestantų vadai Vokietijoje paskelbė atsisakymą kviesdami peržiūrėti protestantizmo santykius su Katalikų Bažnyčia. Atsisakymas pavadintas "Evangeliku deklaracija apie katalikiškas tiesas" ir pasirašytas "Die Sammlung". — Vienybės grupės narių, kurių tarpe yra žymusis Tuebingeno teologas R. Baumann, autorius veikalų "Pasaulio uola". Jis pripažįsta popiežių kaip vyriausią krikščionių galvą. Atsisakimo autoriai ypač pabrėžia reikalingą apjungti visą Kristaus Bažnyčią; esą klaida tikėtis išgryninti neįsuktą vienybės su Jo Bažnyčia.

* Didžioji revoliucija vyksta Azijoje ir Afrikoje, — pareiškė Indijos liuteronų vyskupas dr. R. B. Manikam pasaulio liuteronų kongrese. Tai revoliucija, kuri savo platumu pranešanti Prancūzijos ir Rusijos revoliucijas, nes vyksta istorijai dar nematyti dideli pasikeitimai — politiniai, ūkiniai, visuomeniniai ir religiniai. Su komunizmu plitimu tuo se žemynuose, plintanti nuomonė, ypač studentų ir darbininkų, kad religija esanti "tautos opiumas". Esą didėja bedievybė, plinta materializmas, atgyja senosios tikybės. Niekaip prieš tai milijoninės masės nedalyvavusios taip radikaliame pasikeitime.

* Rusijos baptistai veikia laisvai, nors kartas nuo karto komunistinis jaunimas išsiškosta prieš bažnyčias — pareiškė Rusijos baptistų vadovas J. Židkov, atvykęs į Kanadą dalyvauti pasaulio baptistų sektos konferencijoje Hamiltone. 120 atstovų tarpe yra du iš Rusijos ir 2 iš Lenkijos. Jie atstovauja 21 mil. baptistų visame pasaulyje.

Židkov pažymėjo, kad Rusijos baptistai negali turėti sekmadienio mokyklų, kad vaikus tikybės pamokos tėvai namie arba pastoriai atsilankydami namuose. 20% baptistų Rusijoje esą sudaro jaunimas.

* Garsusis atsitvertėlis prelatas Ronald Knox mirė sulaukęs 69 metų. Jo tėvas buvo Manchester anglikonų vyskupas, seneliai — anglikonų kunigai. Jis pats buvo tautos anglikonų kunigų, buvo paskirtas Oxfordo universiteto studentų kapelionu, vėliau perėjo į katalikybę, buvo įšventintas kunigu ir gavo paskyrimą kapelionauti tame pačiame unite katalikų studentams. Jis iš-

vertė anglų k. sv. Raštą; parašė eilę veikalų — mokslinių ir beltristinių.

* Socialistų ir katalikų darbininkų profesinės sąjungos Olandijoje vėl pradėjo bendradarbiauti. Kai 1954 m. Olandijos vyskupai ganytojiniai laisvą uždraudė katalikams dalyvauti socialistų prof. sąjungose, socialistai pakėlė triukšmą ir atsiskė bendradarbiauti su katalikais. Po ilgų derybų socialistų vadovybė paskelbė raštą, kuriame išreiškia nuomonę, esą nėra pagrindo drausti katalikams dalyvauti socialistų prof. sąjungose, nors prižiūsta, kad vyskupai turi teisę būti dvasiniais vadovais ir kad Utrechtio vyskupo išsireiškimas, esą socialistinis sąjūdis esą nekrikščioniškas, suprantinas, jog jis nėra paremtas krikščioniškais principais.

* Esate didvyrių karta. Jūsų pareiga — neprarasti, kas buvo iškovota tėvų krauju, — kalbėjo kardinolas Wyszyński Cėnastakoj 800.000 lenkų, kurie buvo supilaukę čia minėti Lenkijos pakuilaukė prieš 300 metų Išganytojo Motinai Marijai. Jis kvietė tautiečius gyventi garbingai. Dabar esą Lenkijos miestuose nesaugu — įsigalėjęs ištvirkimas, ypač jaunimo tarpe. Nepadorūs leidiniai, persikuri propaganda esą dalinami nemokamai, o tikybiniams leidiniams nesą popierio.

Naujųjų australiečių dauguma — 60% — yra katalikai. Tai atiteviai iš Lenkijos, Lietuvos, Vengrijos, Jugoslavijos, Čekoslovakijos, Austrijos ir Vokietijos, kurie pastaraisiais metais gavo Australijos pilietybę.

Šiaurės Atlanto Sąjungos jėga silpnėja

Keliolikos, jų tarpe ir didelių, valstybių sąjunga, atrodo, turėtų sudaryti viską pajėgiančią milžinišką jėgą. Šiaurės Atlanto valstybių Sąjunga, pagal angliško žodžio pirmąsias raides vadinama NATO (North Atlantic Treaty Organization), pasirodo, turi savo silpnumą.

Neseniai Toronto dienraštis "The Globe and Mail" atspausdino būdingą karikatūrą, vaizduojančią milžiniško dydžio karį, laikantį rankoj lėktuvėlių su užrašu "Atomic war". Pats karys, su užrašu NATO, aptrūpėjusiomis kojomis, o apacių karikatūros parašas "Milžinas molinėmis kojomis".

Tame pačiame dienraščio numerioje išspausdintas vedamasis, užvardintas "Weapons and Will", kurio mintims sunku ne-

Samyšis rusų kompartijoje

Tito teisus tvirtinęs Puloje pasakytoje 1956. II. 11 kalboje, kad rusų kompartijos būta nesutarimo. Tačiau jis anuomet klaidingai informavo Vakarų, jog tik maža stalininkų grupelė trukdžiusi santvarką "sudemokratininti". Rusijos kompartijos ciko (centrinio komiteto) prezidentė nekarta jis buvo nepalankių balsų nusvertas. Veik nuolat prezidentė prieš Chruščiovą balsavo Kaganovičius, Malenkovas, Molotovas, Pervuchinas, Saburovas ir Suslovas — 6 iš 11 narių. Vorosilovas svyravo. Net Bulgarijoje laikysena nebuvo tikra. Sešiukė nuolat spyrė Chruščiovą atstipatydinti iš kompartijos sekretoriaus pareigų. Pastarajam nieko kito neliko, kaip ieškoti paramos cike. Ir čia jis negalėjo būti tikras, nes stalininkai būtų turėję persvarą, jei jie visais klausimais ten būtų sutarę. Kiečiausiai jo priešaui buvo Kaganovičius ir Molotovas, kurie visomis priemonėmis nuolat kovojo prieš betkurius reformas. Jie siekė ir toliau tęsti stalininę politiką. Negalima tvirtinti, kad šiam nusistatymui sutartinai būtų pritarusi visa Chruščiovo opozicija. Malenkovas išsiskyrė krašto gyventojams palankesne ūkio politika, bet pritarė stalininkams kitų klausimų visai neliesti. Šepilovs griežtai puolė Molotovo ir Chruščiovo užsienio politiką, tačiau ir Malenkovas lengvosios oramonės skatinimo plano neužtyrė. Pervuchinas ir Saburovas rėmė stalininę pramonės politiką ir organizaciją. Suslovas atstipai puolė Chruščiovą dėl jo politikos santykiuose su Rusijos satelitais. Jam pavyko išgelbėti vietą prezidentūroje už Chruščiovo palaikymą kitais klausimais.

Molotovas prikaičiojo Chruščiovui ir už jo pareikšimus Colognijos Broadcasting System televizijos programoje, skirtoje amerikiečiams. Jis laikė Chruščiovo dėstymą neįsitingu kalbant apie nusiginklavimą ir pažadant

rusų karinių įrengimų laisvą patikrinimą. Ar kartais ne jo išpėjimo paklausė, kai Chruščiovas kalbėjo 1957. VIII. 8, rytiniame Berlyne? Numanu, ciko prezidentė maišatis negalėjo ilgai tęstis. Ir ji buvo baigta talkininkaujant marš. Žukovui.

Malenkovas puolimas. Ant plauko kaboje Chruščiovas visą ugnį atidarė prieš Malenkovą, kai opozicija buvo palaužta. Jis jam prikaičiojo būtus ir nebūtus dalykus. Vienas pikčiausių kaltinimų, kad Malenkovas dalyvavęs vadinamame Leningrado samokse ir tarp kitų sunaikinęs Voznesenskį. Kiek anksčiau Voznesenskio reikalui tas pats Chruščiovas viešai nurodė, kad Bulgarijas, Chruščiovas ir Malenkovas kreipėsi į Staliną norėdami ginti Voznesenskį, kai jiems nežinant jis buvęs nužudytas. Stalinus juos šaltai sutikęs ir pareiškęs grūdoma: "Voznesenskis buvo liaudies priešinys ir užsienio šnipas. Jis šį rytą sušaudytas. Ar ir jūs, visi trys, įsikišdami į šį reikalą norite įrodyti, kad taip pat esate liaudies priešinys?"

Chruščiovas gerai apgalvojo pūdamas Malenkovą. Jis buvo žinomas plačiose masėse dėl polėkio pagerinti žmonių būvį. Jis bandė kiek suvelpinti stalininę vergiją, kiek atleido vadžias santykiuose su vakariečiais. Jis kalbėjo apie abiems pusėms pražtingą atominių ginklų panaudojimą, kai Chruščiovas ir šandien vakariečiams grūmoja atominėmis bombomis. Malenkovas garš reikėjo užgniauzti, norint savąjį sustiprinti. Numanu, Malenkovas nebuvo nepalietas Stalino "žygdarbių". Molotovas ir Kaganovičius, seni Stalino talkininkai, nekarta dalyvavo teroro "žygdarbiuose". Jiedu ne kartą vykdė valymus ir jų rankomis buvo šimtai sunaikinti. Abu nepakeičiami Stalino vergijos ramsčiai. Abu, o ypač Molotovas, vedė imperialistinę rusų politiką. Kodėl Chruščiovas užsiuo-

lė tik Malenkovą, jaunąjį stalininką? Atsakymas vienintelis — ir Chruščiovas buvo Stalino apa-raičiku. Ir jis ne kartą valymus darė. Ir jis žudė nekaltus asmenis. Senų stalininkų užpuolimas būtų savęs puolimas ir pakaltinimas. O kas rusuose mėgsta senuosius stalininkus? Geriausia tylioti apie juos.

Chruščiovas negali įmesti jų į kalėjimą ir kelti viešos bylos. Viešojoje byloje gali daug kas paaiškėti, ko Chruščiovas tikrai nenori. Pav. Molotovo nesunaikinsi, kaip Berijos, kuris prisidengus valstybės paslaptimis saugumo rūmuose buvo teisiamas ir sušaudytas. Ne liberalizmo pasireiškimas Lenkijoje, ne Chruščiovo liberaliniai užsiomai, nuo kurių jis yra toli, lemė "švelnų" opozicijos apvaldymą. Dar jo kojos ant nestoro ledo, kad pačioje pradžioje valdymo galėtų sustiprėti. Jis pirmiausia siekia įsigalėti vedant naująją politiką ir palaužiant stalininę biurokratiją.

Marš. Žukovas. Vieša paslaptis, kad Žukovas

išgelbėjo Chruščiovą. Jis negalėjo būti stalininku, nes Stalinas jį neperaugstai vertino, o po karo stumdė iš vietos į kitą. Jis vargu galėtų pasakyti, kaip Chruščiovas, kai senosios ir naujosios kilmės stalininkai jį spaudė: "Mes visi esame stalininkai". Savo namų kiemą bevalant jis nebuvo įsivėlęs į tarpusavio bar-nius dėl politinės linkmės. Dar prieš chruščiovinės opozicijos sunaikinimą kartą Nikita pareiškė: "Mano krašto apsaugos ministeris", vėliau pasitaisydams nurodė "mūsų". Anuomet žodis atėjus iš jo pasamones šian dieną jau atitinka tikrovę. Ir jei Žukovas tebūtų vien elinis karys klausimas nekiltų. Mes žinome, kad marš. Žukovo padėtis gana ypatinga. Jis yra labiausiai gerbiamas karys sovietuose. Ir jei pokario metu Stalinas jį nukisio — žinojo ką bedarą. Tačiau nuo to meto Rusijos kompartijos lėliu teatrą daug kas pakitėjo. Žukovas š.m. liepos mėn. pasitenkino iš šalies atėjusio sprendėjo veidmeniu. Jis nepasišovė staiga įkopti į viršūnes, nes šiose sąlygose jis žino, kad panaikindamas ar iš esmės pertvarkydamas vergiją, sunaikintų ir armijos galybę, kurią sukūrė ir išlaikę kompartija. Šiuo metu jis neturi polinkio

tenkintis formalinio diktatoriaus kėslu, kol armija naudoja kompartijos visakerpią paramą. O dabartiniai vadovai — Chruščiovas ir Mikojan jam palankūs asmenys, nes atominių sprogmenų panaudojimo reikalu kapitalistiniams kraštams sunaikinti kalba garsiau ir aštriau už patį Žukovą. Bent šiuo metu nieko negalima pasakyti apie Žukovo polėkius. Jei sąlygos bus palankios, jei Chruščiovo "naujoji politika" bus sužlugdyta, jei naujieji jo varžovai neturės net Chruščiovo savybių, jis gali būti tinkamiausias tapti diktatorium.

Šiandieną jis tebanda savo garšą žmonėse. Š.m. liepos 15 d. Leningrade pasakytoji kalba sulaukė nebušo pritarimo. "Pravda" jo kalbą pavadino "didžiosios kalbos" vardu, tačiau jos ištisai nepateikė. Jis kreipėsi į klausytojus vakarietišku būdu, kaip asmuo į asmenį. Jis kalbėjo, kaip vienas iš klausytojų, kuriam pavyko atlaikyti vokiečių puolimą ties Leningradu. Kai jis aptarė anuometines sąlygas, kai vokiečių šarvučiai ir povandeniniai laivai supo ir griovė Leningradą sienas — minia siautė. Didžioji anuometinė drama ir jį iškėlė į padanges, iš kurios žiūrint kiekvienas klausytojas Chruščiovo asmenyje tematė nyktuką.

9.000 myliu lėktuvu

Aplankyti dukrą gyv. Bogotoje, Kolumbiją, Pietų Amerikoje, ir sūnų gyv. Los Angeles Kalifornijoje, lėktuvu CAL iš Toronto išskridau gegužės 21 d. 7 val. rytą. Lijo, dangus apsiniaukęs, o pasikėlus virš debesų radom gėdiję saulėtą orą. Apacių matėsi šviesūs debesys, tartum sniegą apklotas miškas. 4-rių motorų propelerai užimas vargino keleivius, patarnautojai pasilė vatos užsikimšti ausis. 8.40 val. pasiekėme Niujorką. Lėktuvui pasiekiant ir leidžiantis, o taip pat atsiradus oro duobėms keleiviai išėjimui prisiristi sėdynėms diržu.

Iš Niujorko išskridom 10 val. PPA. Lėktuvus daug didesnis, pilnas keleivių. Daugiausia skridom Atlanto vandenyno pakraščiu. Vietomis apacių debesų nebuvo ir aiškiai matėsi JAV Wilmington miestai.

Jamaikos saloj lėktuvus nutūpė Kingstono aerodrome papildyti kuro ir apžiūrėti motorus. Jamaika garsi romu. Išlipę keleiviai galėjo nemokamai gerti kiek kas norėjo kokteilio su romu. Kaikurie gerokai nusileję grįžo lėktuvu. Už poros valandų lėktuvus nusileido Barranquilla, Kolumbijos pasieny. Ten jau teko pajusti tropiką, buvo tamsu, oras tvankus, šiltas, daug uodų.

Barranquilla — svarbiausias Kolumbijos uostas arti upės Magdalena žiočių. Miestas didokas, jame yra keletas moderniškų viešbučių su visais patogumais prisivilioti turistus. Ten jau teko valgyti tautinį kolumbiečių valgi: jautienos kepsnį, kurio mėsa nedaketa, kieta, prapiovus vidury raudona.

Bogota, Kolumbijos sostinė pasiekėme apie 10 val. vak. Iš lėktuvu žiūrint miestas skęsta spalvotų reklamų šviesoje, kažkur ant kalno matosi didelis apšviestas kryžius. Svarbiausios gatvės plačios, gerai apšviestos; šalutinės — senam mieste siauros, kiek panašios į Kauno senamiesčio.

Bogota tai politikos, kultūros, meno ir mokslo centras. Miestas smarkiai auga, jau turi apie milijoną gyventojų; gatvės plečiamos, išsiklėję ir gatvė namai nugarinami ir jų vietoje statomi moderniški 10-15 aukštų pastatai su visais moderniais įrengimais. Ten yra taip vadinamas universiteto miestas (valst. universitetas). Tai gražūs 2-3 aukštų namai, plokščiais stogais, žviesios spalvos, tinkuoti; gražios aikštės, puikūs keliai, takeliai, apdinti tropiko augalais, gėlėmis.

Kolumbijoje yra ir privačių d-jų išlaikomų universitetų. Mokslo žmonių visose srityse trūksta, norima savųjų paruošti, bet, deja, mokslas brangus ir neruteningam neprieinamas. Bogotoje yra daug koloninių pastatų iš S. Bolivar laikotarpio. S. Bolivar išvadavo Kolumbiją iš ispanų, panašiai kaip G. Washington Amerika iš angli. Tai įvyko 18 š. gale ir 19 pradžioje. S. Bolivar kolumbiečiai labai garbina, visur viešose vietose maitai jo portretus. Jo gyventos patalpos dabar laikomos kaip muzėjus — viskas išlaikyta kaip

jis kadaise gyveno. Turistų ir pačių kolumbiečių gausiai lankoma vieta. Įdomus takelis, vedantis į Bolivar muzėjų — išklotas akmenis keturkampėmis plytelėmis ir kiekviena plytelė apjuosta sąnariškai.

Istorinis muzėjus Bogotoje yra dideliame 3-ju aukštų pastate. Ispanų valdymo laikotarpyje čia buvo kalėjimas. Jame matai senovės indėnų dievus, iškasenas, skuletus — žmonės laidojami buvo sėdinčioje padėty. Ginklus, peilius, audinius, paveikslus ir t.t. Prie įėjimo pastatytas didelis

apie 2 pėdų diametro, tamsiai rudos spalvos.

Kolumbiją — katalikiškas kraštas, bažnyčių daug. Pačioje Bogotoje jų priskaitoma 60. Žmonės yra tikintys ir bažnyčias gausiai lanko. Įdomi pranciškonų šv. Bartolomejaus bažnyčia, pastatyta 16-17 š. Istorija kalba, kad Ispanijos karaliaus atstovas Kolumbijai Jose Solis Potch de Cardona buvęs labai turtingas žmogus, didelis moterų mylėtojas, gyvenęs didelėje prabangoje ir (Nukelta į 3 psl.)

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus. NAUJAS SKELBIMAS SU NAUJENYBĖM.

Prašau perskaityti šį skelbimą ir įsitikinti, kad pasiūsti bet kokį siuntinį, o ypatingai vaistų ir medžiagų į Lietuvą bei kitus kraštus yra prieinamiausiai ir pigiausiai per

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

Baltic Exporting Co.

849 College St. (prie Ossington), Toronto, tel. LE. 1-3098

Siunčiame iš Kanados:

Jūsų sudarytus, apdraustus, rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius Turime pardavimui vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltais medžiagų, kostiumams priedus ir kitas prekes.

Dėmesio dėl siunčiamų vaistų ir medžiagų iš Anglijos.

Nuo š.m. rugpjūčio mėn. 6 dienos žymiai atpiginti vaistai siunčiami iš Anglijos, pavyzdžiui:

Streptomycine arba Dihydro-Streptomycine 30 a 1 gr. su miltu	\$7.90
Isioniazid 1000 tabl. 50 mgm.	su miltu \$4.70
Penicillin in oil 1x10 cc 3 mil. u.	su miltu \$1.00
Cardophyllin / Theophyllin / 100 tabl. 0.2	su miltu \$1.10
Multivitamin 500 tabl.	su miltu \$2.80
Vitamin B. Complex Forte 500 tabl.	su miltu \$4.20
Serapil 500 tabl. 0.1	su miltu \$4.70
Serapil 500 tabl. 0.25	su miltu \$11.10
Vitamin B. Complex 250 tabl.	su miltu \$1.70
Phenobarbital 500 tabl. 1 gr.	su miltu \$1.60
Aspirin 1000 tabl.	su miltu \$1.70
Digoxin 500 tabl.	su miltu \$3.80
Butazolidine 100 tabl. 100 mgm.	su miltu \$4.60

Siunčiame įvairius antibiotikus: Aureomycin, Achromycin, Chloromycetin, Crystomycin, Erythromycin, Penicillin, Estomycin, Mixtamycin, Seromycin, Cycloserin, Streptomycine, Dihydro - Streptomycine, Terramycin, Viomycin ir įvairias medžiogas ir instrumentus dantims taisyti.

Taip pat žymiai atpigintas oro pašto mokestis.

Dar didesnė naujiena:

Yra gauti iš Anglijos vyriškiems ir moteriškiems kostiumams bei paltais naujų vėlinių juostelių medžiagų pavyzdžiai. Tų medžiagų kainos PAKAISIŲ ŽEMIA, t.y. 4 yrd. medžiaga su pėmuolu ir žeri ne /klionke/ įskaitant visus mokestius — TIKTAI \$72.30 Arba už tą patį kainą 3 kostiumai ir vienos palto arba 2 kostiumai ir 1 palto.

Siunčiant į Aziją /Sibirią/ reikia pridėti dar \$1.80

Medžiagų pavyzdžius galite pamatyti mūsų įstaigoje Toronte ir pas ponį Juraitienę Hamiltone. /Užsakant šį pakietą laiškas prašome nurodyti pageidaujamą spalvą/.

Be to, siunčiame iš Anglijos kaip seka:

Siuvamos mašinos, "Hohner" akordeonas, mezgimo mašinos, laikrodžius, stiklinį piuvitį peiliukus, pakerkus, skustuvas, avalynę, įvairios medžiagos, maistas ir t.t.

Pradėjome priimti įvairių gėrybių užsakymus į Lenkiją. Gėrybės gaunamos ir pasirenkamos pačioje Lenkijoje, mažiausiai už \$10.00 vertės. Taip pat siunčiame pinigų į Lenkiją: už \$1.00 — nuo 9 val. ryto iki 100 zlotų. Mažiausia pinigų suma \$10.00 plus 1 doleris administracijos išlaidoms.

Iš Anglijos viską galima siųsti oro paštu iki 20 svarų. Kiekvienas siuntinys gali susidėti iš įvairių daiktų neviršijant nustatytą svorį.

Pagal mūsų patyrimą — dabar pats laikas pasiųsti siuntinį Kaledoms bei žiemai.

Mūsų skyrius HAMILTONE, 195 Cannon St. E., pas p. V. Juraitienę, tel. JA. 8-6686, priima užsakymus vaisiams ir kitoms gėrybėms siunčiamoms tik iš Anglijos.

Gyveną ne Toronte, gali vaistų, medžiagų ir kitus užsakymus bei savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius siųsti mums paštu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą

Nuo rugpjūčio 27 d. uždrausta siųsti dėvėtus rūbus, avalynę ir kt.

DARBO VALANDOS: Pirmadienį — penktadienį nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro.

Sav. A. KALUZA

PAVAIŠINKITE COCA-COLA - TAI GERO SKONIO ŽENKLAS

Kanadoje yra paprotys atsilankčius draugus pavaišinti šaltu kaip ledas Coca-Cola. Pavaišinkite savo svečius mėgiamiausiu visame pasaulyje putojančiu gėrimu. Parsineškite į namus Coke, kad kiekvienas galėtų pasigardžiuoti, kai tik panorės.

"Coca-Cola" ir "Coke" yra registruotas fabriko ženklas Coca-Cola Ltd.

Alyvos krosnių valymas, remontas, dalių pakeitimas.

STASYS IGNOTAS

Telefonas LE. 6-5113

88 DELAWARE AVE.

Toronto

JEI SIUNCIATE MEDIAGŲ

giminėms ir tėvyne, prašome atsilankyti į

DAVIDSON ECONOMY CENTRE

Čia gausite urmo kainomis geriausių angliškių medžiagų. Įvairiausių medžiagų pasirinkimas. — Prieinamos kainos.

231 QUEEN ST. W. (arti University Ave.) Telef. EM. 8-6576

Dabartinėje Vokietijoje

(DR. K. C. CIRTAUTAS ĮSPŪDŽIAI IR MINTYS)

Apie metus išgyvenęs Vokietijoje, dr. K. C. Cirtautas, atvykęs čia moksliniais tikslais, rugsėjo pradžioje grįžo į JAV. Jis buvo atvykęs vietoj susipažinti su UNESCO veikla Europoje, ypač Vokietijoje, apie ką keta parašyti atskirą veikalą. Didžiausią laiko dalį praleido Frankfurt/M., Internacionalinės Pedagogikos Institute. Taip pat lankėsi Koelno ir Muencheno universitetuose. Kartas nuo karto atitrukdamas nuo savo tiesioginių pareigų, dr. K. C. Cirtautas lankė savo draugus vokietius (ankščiau jis yra docentavęs Erlangen universitete ir Bambergo augštojo teologijos - filosofijos mokykloje) ir palaikė glaudų ryšį su Vokietijoje gyvenančiais lietuviais.

Jo nuomone, šiandieninė Vokietija yra įgavusi naują veidą, labai skirtingą nuo anų pokarinio laikų, kai dar ten gyveno dešimtys tūkstančių lietuvių, dabar jau emigravusių. Šiandieninė Vokietija yra sutvarkyta, savimi patenkinta, pasipuošęs gražiais rūbais, prabangiais įsirengęs savo butą ir gyvena daug geriau, negu kada nors ankščiau. Automobilų judėjimas Vokietijos keliuose panašus į amerikiečių. Didžiuliai prekybos namai didmiesčiuose savo liuksu, puošnumu, švara ir tvarka stebina net amerikiečių turistą. Tačiau kartu su taip staigiai kylančiu materialiniu gerbūviu, reikšias didelis indiferentiškumas vokietis žmogaus dvasios pasaulį: nematyti didelio noro nei entuziazmo aukotis dėl patriotinių ar politinių idėjų; net religinis gyvenimas, atrodo, yra virtęs daugiau tradicijos nei gilaus įsitikinimo išraiška. Tą dvasinį nusileidimą būtų galima pavadinti tik-sau-individualizmu. Vokietis jaunimas stipriai persisunkęs amerikiečių kultūros dvasia. Tai matyti ne tik jų apsirėgime ir sukosenoje, bet taip pat ir jų sieloje, kuri mokykloje ne mažiau žavisi Ernest Hemingway's "The old man and the sea", kaip šokių salėje "Rock 'n Roll".

Kitaip yra su Vokietijoje pasilikusiais lietuviais. Apie juos dr. K. C. Cirtautas taip kalba: "Teko sutikti daug lietuvių įvairiose Vokietijos dalyse: daugiau lietuvių, nei sveikų; daugiau bedarbių, nei dirbančių; daugiau senų, nei jaunų. Jų gyvenimo są-

lygos labai skirtingos nuo tų UNRRA ir IRO laikų, kaip ir nuo tų, kuriose gyvena išeimigravę Amerikoje ir Kanadoje. Pats mačiau ne vienu atveju, kad jie neturi pakankamai ir gerai pasivalgyti, kad jų apsirėgimas skurdus ir prastas, jų butai apšviesti ir šalti, jų baldai išdėvėti ir kieti — mačiau ir patyriau, kad jų gyvenimas yra daug varginantis, nei jų kaimynų vokietų, nei jų tautiečių lietuvių, įsikūrusių užjūryje. Skirtingas ir dvasinis nusileidimas. Jie nesijaučia įsikūrę ir susiradę antruosius namus. Dienas leidžia apatiškai, prislėgime ir laukime. Bet jų tėvynės ilgesys yra gyvas; jie viltingai laukia, kada galės sugrįžti ir laisvą tėvų kraštą ir jame gyventi laimingiau. Jų tarpe būdama pajutau, kad jų sielos kencia skausmą, iš kurio daugelis tremtinių, įsikūrusių kituose kraštuose, jau yra išsilaivinę. Jie dar jaučiasi svetimi tarp svetimųjų (o kartais ir tarp savųjų)". Dr. K. C. Cirtautas pastebėjo, kad Vokietijos lietuviai ypatingai vertina BALFO veiklą ir yra labai dėkingi visiems, kurie per tą organizaciją remia juos. Jie džiaugiasi kiekvienu prof. dr. kan. J. B. Končiaus atsilankymu Europoje. Toliau, jis žavisi lietuvių kunigų veikla Vokietijoje, apie kuriuos šitaip

kalba: "Atrodo, kad jie gyvena čia tik tam, kad pagelbėtų višiemis, kurie kencia, kurie vienu ar kitu būdu atsiduria ir nelaimi iš ieško ramybės ramos. Jie čia tarpininkauja ne tik tarp žmogaus ir Dievo, bet taipgi tarp ligonio ir daktaro, tarp apkaltinto ir policininko; tarp darbininko ir darbdavio; tarp nutautėjusio ir tautos. Jie čia krikščioniškos dorys, didžio žmoniškumo ir tėvynės meilės saugotojai". Kaip trečiąjį stiprybės šaltinį vargstantiems lietuviams dr. K. C. Cirtautas sumini lietuvių LS kuopas prie amerikiečių arklų. Jos ten didelis skaičius vyrų gauna gerą pragyvenimą, nesunkų darbą ir turi galimybes gyventi lietuviškoje aplinkoje, puoselėti tautines tradicijas.

Kaip žinoma, šią vasarą iš spaudos išėjo trečioji dr. K. C. Cirtauto knyga apie tremtį "The Refugee" (1950 m. išleido vokietis "Portraet des Heimatlosen", o 1952 m. lietuviškai "Skausmo Pergalė"). Čia jis taip aiškina tremties prasmę: "Mes esame tremty tam, kad atiduotume visą, ką gražaus esame atsinę iš tėvynės; taip pat tam, kad paimtume iš čia visa, kas yra gražu. Grožio pasikeitimo procese glūdi tremties prasmė. Iš čia gimsta džiaugsmas, kuris yra svetimam tremties neragavusiems". Bronius Linas (ELI)

Sterili politika

Apžvelgus anos savaitės lietuvišką spaudą ryškėjo trys antraštės: Vytauto Širvydo "Kel nėmis amputa migla", "Draugo" pasikalbėjimas su Mykolu Biržiška, pranešimas "Darbininkų" jog Punske gomulkinė Lenkijos vyriausybė finansuos dvi savaitinį lietuvių laikraštį "Dainava".

Vytautas Širvydas sirdo ant "rašaus" Gedimino Galvos, kad šis "kelnėmis migla" movė amžina rauda" vis priekaištada mas dabartinei ir buvusiai JA Valstybių užsienio politikai. Širvydai faktas, kad Vasingtone tebesėdi Lietuvos diplomatai yra įrodymu kaip pozityvi yra Amerikos politinė programa. Dulles "išlaisvinimo" politika esanti "kertiūni akmeniu". Jo manymu "taikos išlaikymas betkokia kaina" yra tas kertiūnis akmuo. Šir-

vydas gėrisi Trumano - Eisenhowerio - Dulles politikos smarkumu, Maršalo planu (Kinija atiteko komunistams), Korėjos apgyvymu (Achesonas buvo į nurašęs), NATO įsteigimu, 60 milijardų dolerių pagalba, kuri pastatė ant kojų vakariečius. Džiūjojasi ir "Eisenhowerio doktrina", tarytum arabų pusiasalio įvykiai jam būtų visai nežinomi. Širvydas cituoja Eisenhowerio ir Dulles "gražbylystę", kad laiku bėgant pavertę išsivaduotus, nes juos stiprina laisvų tautų draugingos nuotaukos". Priešmenamas net istorikas Toynbee. Girdi, kiekviena civilizacija žuvo "pakėlusį kardą" ir Širvydas netiesingai suprato Galvą, kuris siūlęs "Draugo" skaitytojams pasirinkti: atominį karą ar Amerikos pasitiekėjimą "žmogaus širdim — Dievo sukurtą — laisvai pasirinkti gera ar pikta".

V. Širvydo humanizmas primena A. E. Rooseveltienės liberalistinę demokratiją, taip priminti "Laisvės" ir "Tiesos" redaktoriams. Jo samprotavimas iš duoda nepakantą drįstančių kritikuoti betkokią valdžią. Jam visai net neįdomūs opozicinės partijos vadų perspėjimai.

Stevensono perspėjimas. Jei Trumanas pastarosiomis savaitėmis kritikavo "Eisenhowerio doktriną", Adlai Stevensonas, vienas rimčiausių amerikiečių valstybininkų, dar prieš tapdamas demokratu kandidatu į prezidentus, perspėjo: Amerikiečiai per lengvai vertina prieš — sovietinį imperializmą... Amerika turtinga, taikinga ir nedisciplinuota, kalbėjo jis 1951 m. — stovi akis į akį prieš šurkštų, neuolaidų užkariautoją, stiprų ir viliojantį vargstantias mases lyg bė propagavimu. Šiandien Amerikos niekas nebeužstoja. Šiandien Amerika nėra tikra, kad ji nuplūsta, ką pasėjusi. Daugumas mūsų nepajėgia suprasti išlikimo kainos. Atrodo, jog mes abejojame ar iš viso turime bet ką daryti; ar esame verti tos išlikimo kainos...

Niekas, turbūt, nedrįstų apkaltinti Adlai Stevensoną šiuo lant atominį karą, bet jau 6 metai kaip jis nurodė, jog "garsūs ir pasikartoją save užhipnotizavusių JAV politikų šūkalojimai apie teisingumą ir laisvę nepitraukė mums nei draugų, nei išsprogimo Kremliaus sienų".

Amerikos "išlaisvinimo" politikos biurokratai realizuoja, kad sovietai jau atsiekė dalį savo tikslo pasinaudodami mūsų už-

sienu politikos sterilumu, neriztingumu ir moraliniu ištižimu. Ar ne to dėka JT tapo "turgaus rinka", kur muskulūs išsiblizgę "didieji" vaidina "taiką"? Vengrijos įvykių svarstymas, Pabaltijo tragedijos tolimiesni ignoravimas, britų pasmerkimas Suezio byloje įrodė, kad Stevensonas sakė teisybę reikalavęs pačio Jungtinių Tautų pradžioje "Agresiją J. Tautose vadinti agresija". Jis perspėjo: "Geros intencijos ir pasitikėjimas kad teisingumas yra mūsų pusėje mažai padės kovoje su priešais, kuriams absoliučiai nerūpi tėsėtumas (validity), bet tik veiksmingumas (effectiveness). Senoji Graikija buvo teisi, bet ji žlugo".

Buržuaziniams biurokratams atrodo "naivūs" lietuvių publicistų desperatiški perspėjimai, bet paskaičiuokime kiek atsiekė sovietai nuo to laiko, kai lietuviai naujakuriai atvyko Ameriką: Nasseris, Egipto "išvadotojas", pasėkoj Asfano bylos vis tvirčiau užsikabina ant sovietų meškerės; tai rodo Jordanas, Syrija, Afrikos ir Azijos tautos vis labiau bruzda ir nekencia vakariečių. Indonezijos prezidentas atsisakė "amerikoniško gyvenimo būdo" pasirinkdamas "socialistinį", Indijoje jau viena valstija komunistų rankose, Burmą, Laos, Combodiją, Tailandą ir Singapūrą sovietų remiami komunistai ruošiasi puolimui. Pietų Amerikoje kompartijos labiau bruzda — Gvatemalioje sovietų netiesiogine inspiracija nužudytas prezidentas, Britų Gvajanoje laimėjo prokomunistai...

Tiesa, kad gyvenime viskas keičiasi. Bet keitimusi sovietų norima linkme labiausiai padeda to pačio Stevensono žodžiai: "JAV moralinis išsisėmimas, disintegracija, neištikimybė saviesiems principams, — pagrindiniams stulpams ant kurių iki šiol laikėsi Vakarų civilizacija".

Formuojasi nauja tvarka Sovietijoje. Betgi teisingas yra Širvydo tvirtinimas, jog laisvasis pasaulis dabar tegali viltis, kad, jau beveik pralenkusi JAV ginkluotą Sovietiją, pati laisvai pasirinks Gera, vietoj Pikta. Bet vargu ar tai ačiū sakys Amerikai. Didelį įvykiai tebevyksta anapus taip vadinamos geležinės uždangos. Chruščiovo "meilė" eiliniams žmonėms, sovietinių teisiųjų reikalavimas keisti sovietinį kodą, kad kiekvienam indik-

(Nukelta į 7 psl.)

LŠS REIKALINGA REFORMŲ

Yra temų, kurios gali būti įdomios tik tam tikrai žmonių grupei, bet ne skaitytojų daugumai. Ir kelios mintys Liet. Žurnalistų Sąjungos reformų reikalais, aišku, gali būti artimesnės tik mūsų laikraštinių pasauliui, bet, kagi darysi, kaip kitaip pasiekti LŠS narius, kaip pasiekti si su jais nuomonėmis ir mintimis?

Reikia pripažinti, kad išeivijoje atkurta LŠS produktyviai veikla tik jau nepasijūdo. Nėderėtų kaltinti vien tik buvusias valdybas. Kagi jos, kad ir prie geriausių norų būtų nuveikusios, jei mes patys nariai neparodėme didesnio dėmesio ar susirūpinimo sąjungos veikla. Jau būtų pats laikas pateisinti savąją egzistenciją ir taip pat, tiek sau ir kitiems parodyti, kad ir išeivijoje LŠS yra gyvenimo diktuoja ma būtinybė. Naujoji, tik ką išrinkta valdyba, turėtų savo posėdžiuose rimčiau ir plačiau išgildinti našesnę veiklos galimybę. Taip pat neužmirština peržiūrėti ir įstatus, juos daugiausia pritaikyti momento reikalavimams ir laiko dvasiai.

Reikėtų daryti visa, kad į Sąjungos eiles įsitrauktų visi ikvieno aktyvūs lietuviškosios periodinės spaudos redakcijų nariai. Kažkaip keista, kad patys tikrieji žurnalistai darba dirba asmenys, iš spaudos darbo gyvena, didelėje daugumoje nepriklauso sąjungai. Tai stato sąjun-

gą lyg ir į mėgėjų sambūrį, o gal net mažina jos reikšmę. Gal ir yra priežastys, kad redaktoriai lyg ir šalinosi bent iki šiol savosios spaudos darbuotojų organizacinės grupės. Tokias priežastis derėtų plačiau išnagrinėti. Be to, gal būtų galima stengtis LŠS priartinti galimai arčiau prie profesinio pagrindo. Arba, kitaip tariant, jei bet kuri organizacija nori ir toliau gyvuoti, pirmiausia turėtų nusikratyti "mirusiomis sielomis", arba tais, kurie tik žurnalistų vardą nešioja, bet dėl įvairių priežasčių aktyviai spaudos darbe jau nededalyvauja. Žinoma, tokių tarpe, rasime eilę asmenų, tikrai didžiai nusipelnusių lietuviškai spaudai, bet dėl įvairių priežasčių, kad ant buvusio lauro ir toliau derėtų ramiai ilsėtis. Tikrai nusipelnusius, pasižymėjusius laikraštinkus, galima būtų pakelti sąjungos garbės nariais. Patį sąjungos branduolį, kaip minėta, turėtų sudaryti aktyvūs spaudos darbuotojai. Pirmoje eilėje redakcijų nariai, po to jau sektų nuolatiniai bendradarbiai, pastovūs korespondentai (tik oficialiai akredituoti prie tam tikrų įstaigų). Nors lietuviškos spaudos dalis teisingia mokėti savo bendradarbiams tik simbolinius honorarus (yra laikraščiu ir visiškai niekuo neatsilyginančių), gal taji atlyginimą gaunančius, būtų galima kvalifikuoti lyg ir aktyvų žurnalistinį darbą atliekanti asmenys. Pagaliau, toks pri pažinimas verstų atskirus laikraštinkus, kartu ir kai kuriuos redakcijas, teisingiau tų laikraščių leidėjus, stengtis sudaryti sąlygas bent visiškai minimaliam savųjų bendradarbių atlyginimui. Žinoma, tai visi pasiūlymai tai tik metmenys, galimos diskusijos ir naujienos, gal ir žymiai praktiškesnėmis bei realistiskesnėmis pasiūlymams.

Bet, naujais pagrindais persiorganizuoti sąjungą, norėtumė tikėti, galėtų tapti žymiai veiksmingesne ir galėtų pradėti reikštis bendradarbių darbe. Gal būtų galima būtų prie sąjungos turėti maž informacijos biurą ne tik saviems, bet būtinai ir svetimiesiems informuoti. Tas itin aktualu žinant neefektyvią lietuviškąją informaciją anglų kalba. Gal, sąjungos remuose, keli laikraščiai įstengtų išlaikyti bent vieną lietuvių spaudos korespondentą Vasingtone, kuris nuolat galėtų dalyvauti Prezidentūros ir Valstybės Departamento spaudos konferencijose, bei šiaip aktyviai sekti JAV sostinės įvairių ir aktyvų politinį gyvenimą. Gal būtų galima užmegzti ryšius su amerikiečiais ir užsieniu laikraštinių draugijomis, sambūriais.

Gal tokiu būdu žymiai lengviau būtų pasiekti reikalus esant didžiųjų spaudos puslapių eilutės ir ten priakšti lietuviškajam pasauliui svarbias žinutes, nuomones, pasiūlymus. Žinoma, šiam kontinente itin svarbi yra grynai asmeninė, privati iniciatyva, kartais net kalnus nuverčianti, bet taip pat nepasukutinėje vietoj ir vienu ar kitų organizacijų balsas ir svoris, jei jos yra gyvos, veiklios ir puikiai žino savąjį darbą bei uždavinius.

Jei išeivijoje yra susiorganizuavę pastininkai, ugniagesiai, policijos tarnautojai ir t.t., tas yra sveikintina, bet jų tikslai yra kitokie. Visiškai kitus uždavinius turi žurnalistai, ypač tie, kurie save skaito ne buv. laikraštinkais, bet ir toliau aktyviai dirbančiais spaudos darbu. Stipri LŠS galėtų, pagaliau, būti lyg

(Nukelta į 7 psl.)

(Nukelta į 7 psl.)

(Nukelta į 7 psl.)

Toronto, Šv. Jono Kr. parapijos patalpose buvusi Liet. Valst. Teatro baletų šokėja (šiuo metu p. Boriso Volkovo baletų studijos mokytoja)

P. ORENTIENĖ - SMOLSKYTĖ

atidaro savo

Lietuvišką

Baletų Studija

Pamokos pradėdamos šių metų rugsėjo mėn. 16 dieną.

I studiją priimamos mergaitės ir berniukai nuo 7 iki 20 m. amž. Norintieji šią studiją lankyti prašomi registruotis pas p. Vladą Eiziņą (krautuvė šalia "Rūtos" valgyklos, 996 Dundas Street West) arba telefonu LEnnox 6-8841.

Ten galima gauti visas šiuo reikalu reikalingas informacijas. Studijos administracija.

KAS NAUJO KANADOJE?

(Atkelta iš 1 psl.)

press" pridėda, kad tokiu atveju Otavoję galėtų lankyti karalienės vaikai — princas Karolis ir princesė Ona — ir čia tuo būdu turėtų antrą tėviškę ir įprastą laikyti save imperinės šeimos nariais.

Tarptautinės Geodezijos ir Geofizikos Sąjungos 11-oji konvencija prasidėjo pereinatos savaitės antradienį, rugsėjo 3 d., Torontė. Ji truks iki rugsėjo 14 d. Amerikiečių mokslininkų delegacijos sudėty yra ir Notre Dame u-to profesorius Kolupaila.

Isakė deportuoti britų gangsterių šefą Londone Jack Comer, kuris atvyko Kanadon lankyti savo žmonos sesers Winnipeg. Imigracijos pareigūnai į sulaukė Quebeco uoste gavę žinių apie jį iš Scotland Yard. Jis pareiškė neapeliuosiantis nei imigracijos ministerijos specialią komisiją, nei į teismą, nors ir turįs tam teisę.

Pusalis pardavėjai Ontario prov. būsią perduodami teismui — pareiškė min. pirm. Frost. Maisto pardavėjų sąjunga, nepaisydama alkoholinių gėrų komisijos uždraudimo, vėl importavo naujus kiekius pusalis iš N. Brunswiķe ir JAV. Alkoh.

9.000 mylių lėktuvu

(Atkelta iš 2 psl.)

linksmybėje. Vėliau visus savo turtus atidavė vargšams ir pats įstojo į tą vienuolyną — jis toje bažnyčioje ir palaidotas.

Katedrų Kolumbijoje yra 17, bet gražiausia ir seniausia — Bogotoje. Bogota stovi 8.500 pėdų virš jūros paviršiaus, oras šaltokas. Kato aplankyti ir šiltą žemą miestelį Girardot 60 km. šalyn nuo Bogotos. Geras meksikalutais, labai vingiuotas kelias veda tarp kalnų ir prarajų. Iš vienos mašinos pusės uolų siena į kurią įsikibę stiebiai ir viršų tropiko medeliai, iš kitos — šniokščia ir putoja kalnų upokšniai.

Girardot apsistojome naujame moderniškame viešbutyje "Tocokema" — puikios patalpos, salės, maistas, patarnavimas, plaukiojimo — maudymosi baseinas, daug tropiko augalų, ypač palmių ir gėlių, skraido papugos.

Gegūžės 23 d. 9.40 val. sėdint viešbučio balkone kirtvartame augstę, jautėm du sudrebėjimus. Jau rengėmės leisti žemyn, kai pranešė, kad Buenaventuroje,

apie 400 km. nuo čia žemė kiek sudrebėjo ir nukentėjo apie 80 pastatų, 10 žmonių sužeista, mės tas be šviesos ir susisiekimo.

30 mylių nuo Bogotos yra Ziquaira miestelis ir didelis akmenų druskos kalnas — kasykla. Dar prieš ispanų atvykimą į Pietų Ameriką tas druskos kalnas ypač druska buvo žinoma indėnams gyvenantiems Venecueloje. Iš ten indėnai asiliukais atveždavo su auksu mainyti ir druską. Tame kalne randasi urvai panašūs į katakombas, o toli gilumoje įrengta katedra, ją pasiekti pėsčiam einant urvais trunka apie ½ val., lengvai įvažiuojama automobiliais. Daug turistų ten lankosi.

Art staus kalno viršūnės šalia Bogotos randasi Monserrate bažnyčia. Ją pasiekti įrengtas funikulierius pusę kelio einas per tunelį. Geram orui esant iš ten matoma toli Bogotos apylinkė. 15 km. nuo Bogotos randasi krioklys Tequendama. Vanduo krenta iš 140 mtr. augščio. Ten pat yra elektros jėgainė ir akmenų anglies kasyklos.

(Bus daugiau)

SUNKU?

UŽKIEČE

VIDURIAI?

Paimkite

gydančios

ANDREWS

LIVER SALT

KEPENŲ DRUSKOS

A. STANČIKAS, baigęs National Radio Institute radio ir televizijos skyrį, T A I S O

TELEVIZIJOS

IR

RADIO APARATUS

Aparatų paimami ir grąžinami į namus velti. Darbas ir daly garantuotos.

Skambinti telef. LE. 1-1602.

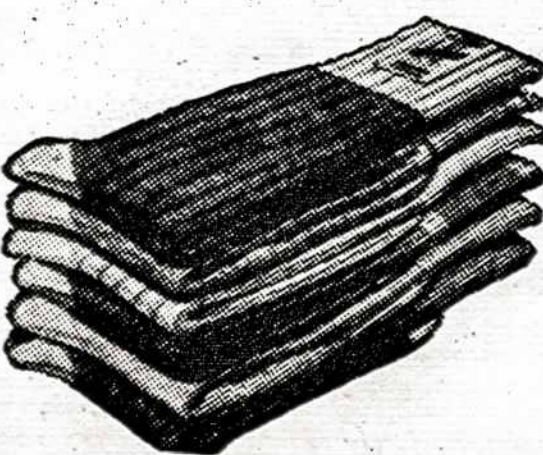
REIKALAUKITE!

Penmans

nailonu sustiprintais kulnais ir pirštais

darbo kojinių

jos ilgiau laiko už kitas

TAI PAT APATINIAI — VIRŠUTINIAI RŪBAI

GARSŪS NUO 1868 METŲ

WS9-4

Jos tikrai laikys ilgiau — labai patogios—labai vertingos PENMANS DARBO KOJINĖS. Yra jų įvairių rūšių ir svorių, tinkamų kiekvienam darbu — tai geriausias pirkinys bet kokių kainų grupėje.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ PREKYBA TORONTE

Mohawk Furniture

LIMITED

2446-8 DANFORTH AVE. TEL.: OX. 9-4444, OX. 9-4224

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS BALDAIS

RADIJO * KROSNYS
SALDYTUVAI * LINOLEUMAS
ŠUVIMO MAŠINOS * VAIKŲ BALDAI
SKALBIMO MAŠINOS * ĮVARIŲS KILIMAI
TELEVIZIJOS APARATAI * VAIKAMS VEŽIMĖLIAI

RESTORANAS "RŪTA"

Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgoji gaminami prityrusių virėjų. Atidarytas nuo 6 val. ryto iki 9.00 val. vak. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

994 DUNDAS ST. W., TORONTO, TEL. LE. 2-9621

ADAMONIS ir BUDRIŪNAS

DISTRICT ESTATE BROKERS

Montrealio Real Estate Board Nariai

177 Sherbrooke St. W., Montreal, tel. PL. 8501

Namai — Apartamentai — Žemė — Paskolos — Draudimas

D. N. Beltrukonis	CR. 6-5075	V. Liesūnaitis	HE. 6719
A. Markevičius	OR. 1-8951	S. Rudnik	HA. 8864
F. Ysutiis	LA. 2-7879	J. Vautour	OR. 4-6238
J. Skucas	RA. 2-6152	S. Pelt	HE. 0539

P. Adamonis PO. 6-7594 A. Budriūnas RA. 7-2690

Darbo laikas nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

"Mano mėgiamiausi

kartūnai"

"HELP!"

"GELBĖKIT!"

Nors jis yra tykaus būdo vyras, Peter Weatherby, tačiau turi akį komedijai. Tai puikiai įrodo viršaję parodytą drąsą populiųose grožuolė. Gal būtų jo vaikučiai namuose padėjo jam išvystyti šį talentą. Dėl to Peter nesiskundžia!

Tai vienas iš piešinių serijos, purosčios John Labatt Limited, siekiančios paskatinti susidomėjimą Kanados menininkais.

Labatt's
CRYSTAL LAGER
BREWERY LIMITED

Pavergtoje lėvynėje

LIETUVOJE VĖL KEIČIAMIS MINISTERIAI

Buvęs švietimo ministeris St. sys Pupeikis buvo atleistas iš pareigų ir vėliau paskirtas švietimo ministerio pirmuoju pavaduotoju. Švietimo ministeriu buvo paskirtas Mečys Gedvilas, buvęs ministeris pirmininkas, apie kurį ilgą laiką nieko nebuvo girdėti.

"Tiesa" ir Vilniaus radijas rugpjūčio 23 d. pranešė, kad Lietuvos aukščiausios tarybos prezidiumo įsakymu Vytautas Vazilinskas paskirtas Lietuvos žemės ūkio ministru.

Finansų ministeris Aleksandras Drobnys atleistas iš pareigų ir paskirtas Lietuvos ministerių tarybos pirmininku pavaduotoju.

Finansų ministerio vietą perima Romualdas Sikorskis. Tai nauja, viršūnė dar nebuvo pavadė. (E)

Lietuvoje buvo 3.142 "kaimo klubai - skaityklos", kurių paskirtis buvo bolševikinės propagandos stiprinimas. Juose buvo ruošiamos įvairiausios paskaitos — iš žemės ūkio, mokslinės ir ateistinės, taip pat prie jų buvo organizuojami vad. "saviveikliniai" chorai, taut. šokių grupės ir kitokie kolektyvai. Matyt, jų veikla pripažinta nesekminga ir per brangi, tad rugpjūčio 18 d. buvo paskelbta, kad tie klubai - skaityklos panaikinti, o jų darbą perims "Apylinkių kultūros namai", kurių būsia 278. Tuo tarpu jau esą atidaryta apie 70 tokių namų.

Rugius sėti pradėjo šiemet anksčiausiai Liudo Giros varo kolchozas Ignalinos apylinkėje — rugpjūčio 13 d.

Visuotinis gyventojų surašymas Lietuvoje bus pravestas 1959 m. sausio 15-22 d. d. Liet. Statistikos valdyba jau dabar vykdo paruošiamuosius darbus. 7 rajonuose bei miestuose pradėdamos bandomasis surašymas.

(E) Paminėjo Kęstutis sukaktį. Vilniaus radijas rugp. 15 d. paminėjo kunigaikščio Kęstutis 575 metų mirties sukaktį. Vilniaus radijas pažodžiui pasakė: "Mūsų istorijoje Kęstutis yra nusipelnęs šviesios asmenybės ir tauraus karžygio vardo... Tuo metu, kai brolis Algirdas plėtė savo ekspansiją į švėtimas slavų žemes, Kęstutis saugojo ir gy-

nė savo kraštą nuo vokiškosios agresijos... Kęstutis viešpatavimo laikotarpiu abu ordinais surengė i Lietuvą apie 100 žygių. Visas Kęstutis gyvenimas — tai didvyriška kova, kuri parodė to meto stipriausią karinei jėgai, vokiečių ordinui, Lietuvos galybę". Iš viso Vilniaus komentaro buvo aišku, kad Kęstutis buvo geras tik dėl to, kad kovojęs pirmoje eilėje su vokiečių ordinu, o ne su slavais Rytuose.

(E) Vilniaus telecentro statyba esanti galutinai užbaigta, pranešė Vilniaus radijas.

(E) Panevėžio cukraus fabriko rugpjūčio 25 d. baigė perdirbti i cukrų gautas iš Kubos cukrines nendres. Fabrika pagaminęs 93.000 cetnerių cukraus daugiau, kaip perėjais metais per tą patį laiką. Spalio 1 d. fabrikas vėl pradės veikti, kai pradžios cukrinių runkelių perdirbimo sezonas.

(E) Medicinos darbuotojų ekskursija rugpjūčio 25 d. išvyko i Vokietiją. Ekskursantų tarpe chirurgas Gediminas Baltrūnas, farmacininkai Vladas Januškevičius, Regina Bytautaitė ir kt. Be Berlyno, aplankys Dresdėn, Potsdamą ir kitas vietas.

Lietuvioje lietuviškų filmų yra penkis: "Marytė", "Aušra ties Nemunu", "Ignotas grįžta namo" ir šiais metais pastatyti — "Tiltas" ir "Kol nevelu".

HAMILTON, Ont.

Sporto klubo Kovas 8-nių metų veiklos sukaktis bus atžymėta šį šeštadienį, rugpjūčio 14 d. Connaught Hotel 7 val. vak. Baliuje dalyvaus garbingi svečiai ir iš kitų Kanados kolonijų ir paties Hamiltono. Naujasis Kanados šachmatų meistras P. Vaitonis pasidalinis išpužiais i žaidynių Vancouverio, o svečias iš Brooklynio, aktorius V. Zukauskas, savo linksmą programą prajuokins visus svečius iki ašarų. Šokiams gros V. Babecko orkestras. Taip pat visi hamiltoniečiai prašomi gausiai atsilankyti i krepšinio rungtynes ir paremti moraliai mūsų sportuojantį jaunimą. Rungtynės vyks Girls Cathedral High School salėje, Main St. E. ir Grant g-vių kampas. Antrą valandą p.p. susitinka Toronto Aušros krepšininės su kovietėmis ir 3-čią val. žaidžia Sakalas i Rochesterio prieš Kovo vyrus.

Vietos dienaraštis The Hamilton Spectator kiekvieną dieną pranešdavo savo skaitytojams apie Kanados šachmatų pirmenybes Vancouverio, kuriose dalyvavo hamiltonietis P. Vaitonis, laimėdamas jau antrą kartą meistrų vardą.

K. B. Vysk. M. Valančiaus vardo šeštadieninėje pradžios mokykloje prasidėjo 1957-58 mokslo metų darbas rugpjūčio 7 d., pereitą šeštadienį.

Malonūs tėvai, kurie savo vaikučių dar neatleido i mokyklą,

HAMILTONE!

HLSK Kovas š.m. rugsėjo mėn. 14 d.

ROYAL CONNAUGHT VIEŠBUČIO SALEJE, 8-NIŲ METŲ VEIKLOS SUKAKTIES PROGA, RENNGIA DIDELI

BALIŲ

Programoje dalyvauja žinomas aktorius - humoristas iš Brooklyn V. Zukauskas, kuris visus svečius prajuokins iki ašarų.

TURTINGA LOTERIJA!

BUFETAS!

GROJA V. BABECKO, ORKESTRAS.

Pradžią 7 val. vak.

HLSK Kovas valdyba.

T. FONDO A-BES, HAMILTONO SKYR. VALDYBA

Š. M. RUGSĖJO 21 D.

ROYAL YORK HOTELIO SALEJE

rengia

rudens ir žiemos sezono atidarymo progą

LINKSMĄ SOKIŲ

VAKARA,

Linksmą Benni Ferri muzika, turtinga loterija, įvairūs bufetas.

Maloniai kviečiame brangiuosius tautiečius, kaip vietas, taip ir iš visų kitų vietovių atsilankyti i šį rengimą. Atvykusieji tikrai nesigailės, nes turės geriausią progą linksmai praleisti laiką. Pradžią 7 val. vakaro.

T. Fondo A-bes Hamiltono skyriaus valdyba.

HAMILTON, Ont.

prašomi ku'o greičiausiai juos atsiųsti. I mokyklą priimami visi vaikai, kuriems iki š.m. rugsėjo 30 d. sueina 6 metai amžiaus.

Teneliuka nei vieno vaikučio, šio amžiaus, nelankancio šeštadieninės pradžios mokyklos. Pamokos vyksta šeštadieniais nuo 9.30 iki 1 val. p.p.

Ateinanti šeštadienį, rugsėjo 14 d., jei bus gražus oras, mokyklą lankantiems mokiniams rengiama IŠKYLA - GEGUŽINĖ su įvairiausia programa.

Wepst Falls vietovėje už Dundas miestelio. Mokiniai autobusais išvažiuoja 10 v. ryto iš mokyklos kiemo, Mulberry ir Park g-vių kampas. Grįžtama apie 5 val. p.p. Kelionė ir maistas neįkainuos.

Tėvai prašomi savo vaikučius, lankancius mokyklą, išleisti i kylaivimui ir kartu maloniai kviečiami atvykti i minėtą vietovę, tik atvykimo priemonėmis patys pasirūpina.

Mokyklos vedėjas. Montrealio Lietuvių Dramos Teatras, Hamiltono at-kų kuopos valdybos kviečiamas, rugsėjo 28 d., šeštadienį, atvyksta i Hamiltoną ir 7 val. vak. Westdale College auditorijoje stato K. Borutos 3 veiksmų lietuvišką legendą "Baltaragio Malūnas", scenai parengta rašytojos B. Pūkelevičutės. Rugsėjo 29 d., sekmadienį, 4 val. p.p. St. Vladimir salėje, 855 Barton St. E., tas pats teatras stato A. Gute 3 veiksmų

pasaką, režisuotą aktorius J. Akstino, "Melagėlį". Bilietai i abu vaidinimus jau gaunami kiekvieną sekmadienį po pamaldų parapijos salėje arba pas platintojus. Bilietų kainos: i "Baltaragio malūną" — \$2, \$1.50 ir \$1, moksleiviams pusė kainos; i "Melagėlį" suaugusiems \$1.50 ir \$1, jaunimui ir vaikams pusė kainos, o mažiesiems iki 5 metų veltui.

Tad malonūs hamiltoniečiai ir apylinkių lietuviai kviečiami skaitlingai dalyvauti šioje didžiulėje lietuviškos scenos viešajai šventėje. Taip pat rengėjai prašo visų įsigyti bilietus iš anksto, kad nereikėtų laukti prie įėjimo.

J. P. Senujų ateivių pagerbimo vakaras rugp. 30 d., nors ir turėjo mažai svečių, bet praėjo tikrai jaukiuose nuotaikose. Prie įėjimo seniau i šį kraštą atvykę ar čia gimę tautiečiai buvo išskirti mažomis gėlių ir lietuviškų rūtų puokštelėmis. Gražioje salėje stail mirgėjo nuo įvairiaspalvių gėlių. Vyt. Babecko ved. orkestras "Aidas" pasirodė su didele pažanga.

Vakarui įpusėjus pradėta trumpa oficialioji pagerbimo dalis. Ją pravedė NF pirm. St. Bakšys, nuosirdžiai padėkodamas už senujų lietuvių didelę paramą būsimiesiems Tautos Namams. Jis pažymėjo, kad NF jau turi iš ju tarpo 19 įnešusių ir 18 pasižadėjusių narių, viso 37, su \$2500 įnašu. Net 5 šeimos yra davusios iš savo tarpo po 2 narius.

Pirmiesiems įnešusiems — A. Bugailiškiui \$100, M. Uikienei \$200, A. ir G. Palilūnams \$500 ir St. Uikiui \$1.000 — įteikti su atitinkamais įrašais Lietuvos albumai (Augustino) "Tėvynė Lietuva". K. Gudinskas šia progą prisituntė io asmenišką dovaną Mlaševičiams. Toliau ejo pagerbiamesiems dovanų paskirstymas. Dr. L. Levinsko dovanotą gražią lempą laimėjo M. Uikiene (koks įdomus sutapimas: prieš keletą metų ji organizavo dr. L. Levinskui pagerbimą, o dabar io dovaną jai atiteko!). Kun. dr. J. Tadarauško

Nauji NF nariai. Dėkojame 6 naujiesiems nariams, žymiai sustiprinusiems NF. \$1.000 įnešė Kanaveitė Janina, po \$100 — Cypienė Petronėlė (jau trečioji i šio šeimos. Ačiū!) ir Raguckas Juozas. Po šimtinę paskyrė J. M., J. S., ir vienas nenorįs skelbti savo pavardės, paprašęs pažymėti Nežinomą.

Visiems naujiesiems nariams nuosirdus ačiū. Sk. St.

Otava. — Kovo 31 d. pasibaigus finansiniams metais Kanados ižde liko \$258.000.000 pertekliaus.

Gimnazijų rėmėjai vadovai prašomi aukas pristatyti K-jos ižd. St. Bakšiui iki rugsėjo 15 d.

Raštikio atsiminimų II dalį, už sisakiusieji per St. Bakšį, jau visi turėjo gauti. Kurie j dar nebūtų gavę, prašomi jam rašyti — 38 Stanley Ave., Hamilton, Ont.

Nauji NF nariai. Dėkojame 6 naujiesiems nariams, žymiai sustiprinusiems NF. \$1.000 įnešė Kanaveitė Janina, po \$100 — Cypienė Petronėlė (jau trečioji i šio šeimos. Ačiū!) ir Raguckas Juozas. Po šimtinę paskyrė J. M., J. S., ir vienas nenorįs skelbti savo pavardės, paprašęs pažymėti Nežinomą.

Visiems naujiesiems nariams nuosirdus ačiū. Sk. St.

Otava. — Kovo 31 d. pasibaigus finansiniams metais Kanados ižde liko \$258.000.000 pertekliaus.

Gimnazijų rėmėjai vadovai prašomi aukas pristatyti K-jos ižd. St. Bakšiui iki rugsėjo 15 d.

Raštikio atsiminimų II dalį, už sisakiusieji per St. Bakšį, jau visi turėjo gauti. Kurie j dar nebūtų gavę, prašomi jam rašyti — 38 Stanley Ave., Hamilton, Ont.

Nauji NF nariai. Dėkojame 6 naujiesiems nariams, žymiai sustiprinusiems NF. \$1.000 įnešė Kanaveitė Janina, po \$100 — Cypienė Petronėlė (jau trečioji i šio šeimos. Ačiū!) ir Raguckas Juozas. Po šimtinę paskyrė J. M., J. S., ir vienas nenorįs skelbti savo pavardės, paprašęs pažymėti Nežinomą.

Visiems naujiesiems nariams nuosirdus ačiū. Sk. St.

Otava. — Kovo 31 d. pasibaigus finansiniams metais Kanados ižde liko \$258.000.000 pertekliaus.

Gimnazijų rėmėjai vadovai prašomi aukas pristatyti K-jos ižd. St. Bakšiui iki rugsėjo 15 d.

Raštikio atsiminimų II dalį, už sisakiusieji per St. Bakšį, jau visi turėjo gauti. Kurie j dar nebūtų gavę, prašomi jam rašyti — 38 Stanley Ave., Hamilton, Ont.

Nauji NF nariai. Dėkojame 6 naujiesiems nariams, žymiai sustiprinusiems NF. \$1.000 įnešė Kanaveitė Janina, po \$100 — Cypienė Petronėlė (jau trečioji i šio šeimos. Ačiū!) ir Raguckas Juozas. Po šimtinę paskyrė J. M., J. S., ir vienas nenorįs skelbti savo pavardės, paprašęs pažymėti Nežinomą.

Visiems naujiesiems nariams nuosirdus ačiū. Sk. St.

Otava. — Kovo 31 d. pasibaigus finansiniams metais Kanados ižde liko \$258.000.000 pertekliaus.

Gimnazijų rėmėjai vadovai prašomi aukas pristatyti K-jos ižd. St. Bakšiui iki rugsėjo 15 d.

Raštikio atsiminimų II dalį, už sisakiusieji per St. Bakšį, jau visi turėjo gauti. Kurie j dar nebūtų gavę, prašomi jam rašyti — 38 Stanley Ave., Hamilton, Ont.

Nauji NF nariai. Dėkojame 6 naujiesiems nariams, žymiai sustiprinusiems NF. \$1.000 įnešė Kanaveitė Janina, po \$100 — Cypienė Petronėlė (jau trečioji i šio šeimos. Ačiū!) ir Raguckas Juozas. Po šimtinę paskyrė J. M., J. S., ir vienas nenorįs skelbti savo pavardės, paprašęs pažymėti Nežinomą.

Visiems naujiesiems nariams nuosirdus ačiū. Sk. St.

Lietuviai pasaulyje

IA VALSTYBES

Mūsų bendradarbis Al. Gimantas Detroito susilaukė naujo šeimos nario Algio Aleksandro. Jį ir poniją nuosirdžiai sveikiname. Žurn. Juozas Pronskus iš Kanados persikėlė i Čikagą ir pradėjo dirbti "Naujienu" redakcijoje.

Trys pranciškonai klierikai rugpjūčio 16 d. Kennebunkporte, šv. Antano koplyčioje davė amžinuosius vienuoliškus įžadus: Antanas (Pilypas) Kvedaras, gimęs Pittsburghe, Augustinas (Sigitas) Simanavičius, gimęs Vilkaviškio apskr., kurio bent trys broliai gyvena Toronte, ir Juozapas (Jonas) Bacevičius, gimęs Vilkaviškio apskr. Po atostogų jie vyksta i Wappingers Falls heminariją užbaigti filosofijos studijų.

Kan. dr. J. B. Končius, BALFo pirm., JT augštojo komisaro pabėgėlių reikalams dr. Lindt Zenevoje buvo pakviestas dalyvauti svarbiame pasitarime Palais des Nations, kur buvo svarstomi Europoje likusių pabėgėlių reikalai.

Sol. Aldona Stempuzienė rugsėjo 1 d. išvyko gastroliai i Pietų Ameriką, pirmiausia i Kolumbiją. Rugsėjo 6 ir 16 d. įvyks du jos koncertai Medeline. Ji taip pat lankysis Venezueloje ir Peru. Rugsėjo 29 d. solistė jau bus grįžusi i Clevelandą, kur dalyvaus ja Trubadūrų operos pastatyme. Solistės išleistuvės buvo su-

ruoštos rugpjūčio 25 d. Pobūvio metu jai buvo įteikta \$500 dovanų. Tą sumą suaukojo duodami po \$100: Am. Liet. Tautinės Sąj. centras, adv. A. Olis, dr. St. Biežis, inž. J. Jurkūnas ir inž. Bartkus.

Platinami padirbti pinigai — \$20 amerikoniški banknotai. Padirbimas esąs neįsiaiškęs ir įsižiūrėjus netikrus banknotus esą nesunku atskirti.

VOKIETIJA

Naujas lietuvis gydytojas. Stepas Jodelis, gimęs 1919. III. 22 d., šiemet liepos mėn. užbaigė medicinos studijas ir už mokslinį darbą "Zur Chemotherapie des Krebses" Hamburgo universitete gavo daktaro laipsnį. Naujas daktaras baigė gimnaziją 1937 m. Kybartuose, Vytauto Didžiojo universitete studijavo biologiją, o vėliau mediciną. 1945-48 m. tęsė medicinos studijas Hamburgo un-te, 1949 m. pagautas emigracijos bangos išvyko i JA V-bes, kur dirbo įvairius darbus, taupydamas pinigų studijoms. 1955 m. grįžo i Vokietiją baigti studijų. Hamburge 1956. XII. 4 d. išlaikė medicinos mokslų vokiečių valstybinius egzaminus.

Dr. Stepas Jodelis rugpjūčio 1 d. laivu "United States" išplaukė su šeima i JAV, kur gavo darbą vienoje Providence miesto ligoninėje.

Per paskutinius dvejus metus dr. S. Jodelis reiškesi Hamburgo lietuvių visuomeniškose veiklose įvairių švenčių progą skaidydams paskaitas ir rūpindamasis lietuvių sunkia materialine padėtimi.

Visi vietos lietuviai mieliam daktarui yra dėkingi už jo paslaugas, optimistišką nuotaiką ir pažadus jų nepamiršti.

Luebeckas. Labai sunkiai serga Teodoras Dauksas. Šiemet turėjo sunkią plaučių operaciją (plastiką), po kurios dar negali atsigausti. Jis yra laimingas kiekvienu tautiečio apsilankymu. Dėkingas jis yra už savo priešių, pažįstamų, draugų, žmonos ir dukrelių laiškus iš Amerikos. Jo adresas: Teodoras Dauksas, (24) Luebeck, Ost-Krankenhaus, Haus 28B, Germany.

Seedorfe panaikinama tremtinių stovykla. Visi pabėgėliai keliasi i kitas vietas: Goettingeną, Braunschweigą, Friedrichsfeldą, Oldenburgą. Visi lietuviai, neturi vokiečių pilietybės, persikėlė i Wehmeno lietuvių koloniją. Čia persikėlė Antanas Vitkus, Stasys ir Emilija Pikeliai, Grigaliūnienė Olga su vaikučiais: Zita, Marija, Birute, Jonu ir Petru-Povilu.

K. V. S.

Fort William, Ont.

Vasario 16 gimnazijai i lietuviams Vokietijoje aukoję /pirmoji skaitlinė rodo, kiek aukoję Vasario 16 gimnaziją, antrąjį — kiek aukoję bendrai šalpi lietuviams Vokietijoje, trečioji — kiek iš viso aukoję/.

	\$10	\$10
Ap. Lazdinis	5	5
A. Raila	5	5
A. Končius	5	5
Juozas Dikinis	5	10
Vyt. Radauskas	4	4
V. Zujus	3	2
V. Bielskis	2	2
J. Dauratas	2	2
Martinkavičius	2	2
A. Buta	2	2
V. Kalėda	2	2
Simas Gerulis	1	1
H. Kavaliauskas	1	2
P. Kojutis	1	1
Vytas Gurtajus	1	1
Alb. Andriūšis	1	1
H. Hnitiška	1	1
Juoz. Vaitkaitis	1	2
J. Donėnas	1	2
J. Suslovicius	1	7
Kostas Klova	5	5
V. Bružas	5	5
Vladas Zemoitis	5	5
W. Gutowski	3	3
P. Ramonas	1	1
A. Zuvėla	1	1
A. Giedraitis	1	1
J. Zukauskas	1	1
P. Balionis	50	50
E. J.		

Hamiltono ir apylinkės lietuviai taupykite ir skolinkitės pas savus — TALKOJE.

Indėliai, paskolos ir nario gynybė yra apdraustos.

Talkos kasa atidaryta sekmadieniais nuo 12 iki 2 val. p.p. Parapijos knygyne, 58 Dundurn St. N., arba skambinkite iždinkui E. Lengnikui, tel. JA. 9-2114, 15 Homewood Ave., Hamilton.

ZUKLAVIMO

ir įvairius kitus SPORTO REIKMENIS su atitinkamomis nuolaidomis gausite tik

J. BERŽINSKAS

1212 DUNDAS ST. W. - TORONTO - TEL. LE. 2-9547

Čia pat galime užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

Esu patenkintas

puodeliu puikios ARBATOS

ir SALADA yra tikrai puiki ARBATA

SALADA

Watson's 372

Atleto Sportiniai Baltiniai

Puikūs Watson's gaminiai! Visi sportuoją vyrai patenkinti šiuo Watson's atletų maišeliu ir trikgubu jo prieliku. Elastiškas liemuo — nepalyginamas patogumas raumenims. Specialisti sukirpta. Lengvai išplaukiamas, nereikia lyginti. Ilgai laiko. Tinka prie Jerseys. W-11-56

Forsyth

Maker of Canada's Finest Shirts

Jau daugiau kaip 50 m. John Forsyth Ltd. specialiai dirba aukščiausios rūšies išieginus marškinus. Pirkdami šios firmos gaminius baltinius juose rasite rašytą garantiją apie jų kokybę ir rūši, būsite patenkinti kiekvienais Forsyth marškiniais, kuriuos tik pirksite.

NAUJA TEKSTILĖS KRAUTUVĖ

OSSINGTON TEXTILES

1173 DUNDAS ST. W., TORONTO - TEL. LE. 4-8753

Siūlo įvairiausių medžiagų siuntiniams i LIETUVĄ, Rusiją, Lenkiją ir kt. Europos kraštus.

ZEMOS KAINOS.

ATVYKITE IR ĮSITIKINSITE PATYS!

SHUR HEET SALES CO. LTD.

GROUP BOX No. 231 RR 4 HAMILTON, PHONE FU. 5-7743

South of Mohawk Rd., Highway 6, (James St. S.)

Jūsų lietuviška namų apšildymo bendrovė!

Kokybė ir sąžiningas patarnavimas žemomis kainomis!

Visada pasiruošę padėti įvairiose namų apšildymo problemose!

Statome alyvos burner'ius ir atliekame įvairius skardos darbus!

AUTHORIZED DEALERS of LINCOLN FURNACES

LINCOLN ALYVOS KROSNYS:

* Suvartoja mažiau alyvos

* Užima mažiau vietos

* Turi 10 m. garantiją

* 3 m. išimokėjimui ir tik 6%

VASARIO 16 GIMNAZIJOS REIKALAI

(PLB Vokietijos Kr. Valdyba dėl Europos liet. katalikų kuni-gų suvažiavimo komunikato)

„Džiugu, kad komunikato turinys ir forma neteikia Kr. Valdybai pagrindo kuriai nors polemikai, tačiau bet kuriuo atveju reikalauja iš jos informacinių paaiškinimų, kad tinkamai supratus ir įvertinus Kr. Valdybai padarytų užmetimų vertę. Svarbiausiu iš visų nusiskundimų tektų, turbūt, laikyti tvirtinimą, esą Kr. Valdyba nesiskaito su Kuratorijos nutarimais ir ją pačią ignoruoja. Vien iš šio prileidimo daromos ir tolesnės, deja, jokias konkrečias davinias neparemtos išvados. Tad pirmoje eilėje ir kyla klausimas, kas yra tos dvi šalys: Kr. Valdyba ir Kuratorija ir kame glūdi jau per eilę metų pasireiškusių Kuratorijos su Kr. Valdyba „gincas“... tam tikras varžymasis administracinių galių plotmėje.

PLB Vokietijos Krašto Bendruomenė, kurios vykdomąjį organą sudaro Krašto Valdyba, yra, kaip žinoma, įregistruota draugija. Jos įstatuose bei reikalavimuose Kuratorijos kaip bendruomenės statutinio organo. Kuratorija įsteigė pati bendruomenę, resp. Krašto Taryba, šalia statutinio organo, kaip patariamąją, tam tikra prasme lyg ir ekspertų, kolegiją. Jai buvo pavestos gana plačios pareigos, kaip tai, „Gimnazijos auklėjimo, administracinio ir ūkinio darbo priežiūra“, ir nesuteikta jokios vykdomosios galios.

Organizaciniai Kuratorija priklauso Kr. Tarybos kompetencijai; Kr. Taryba ją įsteigė ir, teoretiškai bei tikslumo sumetimais, dalykiškai, jos turėtų būti patariamąja, kuriai Kuratorijos rekomendacijos bei pagedavimus. Dar 1954 m., nesutarimams tarp Kuratorijos ir Kr. Valdybos kilius, tuometinė Kr. Taryba aiškino daliai patikslino Kuratorijos statuto redakciją, nustatant: „Kuratorijos nutarimai siunčiami PLB Vokietijos Krašto Valdybai. Jie vykdomi, Kr. Valdybai pritarant“.

Sis nuostatas nėra pasikeitus, jis įpareigoja lygiai Kuratoriją ir Kr. Valdybą, suteikdamas pastarajai galutinio sprendimo teisę. Kuratorija nenėša už savo veiksmus bei rekomendacijas, be moralinės, jokios kitos atsakomybės, kai tuo tarpu Kr. Valdyba, kaip vykdomasis organas ir gimnazijos šeimininkė, yra atsakinga prieš Kr. Tarybą ir tam tikrais įstatymų nustatytais atvejais nėra net ir asmeniška materialinė atsakomybė už bendruomenės finansinę veiklą.

...Dabartinis nuomoninių nesutapimų, arba „gincas“ tektų vertinti ir charakterizuoti ne kaip Kuratorijos ignoravimą, bet kaip išraišką fakto, kad Kuratorija, — (nesutartinė, interninė, patariamoji kolegija) — siekia daugiau galios bei teisių negu kad jai priklauso. Vien iš to iškiliančio nuomoninių nesutapimų Kr. Valdyba pati išsprendi negali, nes tai priklauso Kr. Tarybos kompetencijai. Tenka tačiaup pastebėti, kad dabartinė Kr. Valdyba, 1956 m. Kr. Tarybos suvažiavimo įpareigota, yra padariusi realiu pastangų suteikti Kuratorijos ir Kr. Valdybos seniems nuomoninių nesutapimams praktišką ir aiškia išieitį. 1956 m. Kr. Tarybos posėdyje Katalikų Sielovados direktorius įnešė pasiūlymą įsteigti gimnazijai tvarkyti savistovų juridinį asmenį — „Svietimo Draugiją“ — ir pateikė tos steigtinės D-jos įstatų projektą. Pagal šio sumanymo esmę Kr. Valdyba turėtų perduoti tam naujam juridiniam asmeniui ne vien tik savo administracinę galią gimnazijos tvarkymo srityje (dėl kurios ir kyla dabartiniai ir praėjusios nesutarimai), bet ir savo materialinę atsakomybę. Vadinas, valdymo, tvarkymo bei disponavimo teisė būtų surišta ir su rūpesčiu bei našta išlaikyti gimnaziją materialiai. Pateiktą įstatymų projektą Kr. Valdyba peržiūrėjo, pataisė ir su savo pastabomis išsiuntinėjo visiems numatomiems to naujo juridinio asmens steigėjams. Susilaukta iki šiol tik vienos organizacijos pritarimo. Atsakymo, kokių pradinių kapitalų žadama nauja juridinė asmenį paremti, iš viso negauta. Galbūt, šis Kr. Valdybos atsilie-

pimas atgaivins užinteresuotųjų organizacijų interesą dar iki šiais metais rudenį įvykstančio Vokietijos Kr. Tarybos statutinio suvažiavimo, kuris galėtų padaryti tuo reikalu kompetentingą nutarimą. Tas Kr. Valdybos žygis geriausiai iliustruota, kad Kr. Valdyba ne tik kad Kuratorijos neignoruoja, bet priešingai daro iš savo pusės visus žygius, kad Kuratorijos, resp. Katalikų Sielovados Direktorijos sumanymas įgautų konkretų pagrindą...

...Baigiant, tektų konkrečiai paliesti kairiųjų smulkesnius klausimus. Teisingai komunikate pastebima, kad direktorių skiria Kr. Valdyba, pritarant Kuratorijai, bet Kr. Valdyba savo keliu nutarė tik tokius Kuratorijos nutarimus, kuriems ji pati pritaria. Kieno pritarimas yra svarbesnis ar patariamasis, nesutartinis kolegijos, ar statutinio vykdomojo organo? Atsakymas, berods, turėtų būti aiškus. Kalbami atveju Kuratorija savo kandidato į gimn. direktorius iš viso neturėjo ir nesilė, tad Kr. Valdyba negalėjo nei pritariti nei nepritariti Kuratorijos nepasitulytam kandidatui.

Kas dėl kito mokytojo, kurį Kuratorija rekomendavo, nusiskundžiama, esą, jo klausimas nebuvo sprendžiamas tuojau pat, pirmajai iš eilės Kr. Valdybos posėdyje. Ar Kr. Valdyba savo kito dienos, ar kitos savaitės ar kito mėnesio posėdyje daro kurį nors nutarimą, yra tiek nežymi smulkmena, kad jos nevertėtų nė liesti...

Kitas mokytojas, kurį Kuratorija rekomendavo, buvo Kr. Valdybos priimtas ir Kr. Valdybos pakviestas pareigoms eiti, bet pats nuo jam siūlytų pareigų atsisakė.

Ne vien Kr. Valdybos paskirtas direktorius apleidžia gimnaziją dėl pastovinės tarnybos. Yra ir kitų panašių atsitikimų. Tenka pastebėti, kad pedagogų atlyginimai gimnazijoje yra žemi ir Kr. Valdyba neisiima mesti kaltinimo nei vienam iš mokytojų, kurie ar tai šeimos labui, ar mokslui testai, ar dėl emigracijos, ar materialinio saugumo sumetimais suranda sau kitą, geriau apmokamą darbo vietą.

Kr. Valdybai nėra žinomos jokios „principinio pobūdžio negerovės“, kurios „braunasi“ gimnazijon ir stato problematišką padėtinį „praktiškąjį religinį ir moralinį ugdymą“. Pasak komunikato davinių, iš 60 katalikų mokinių 35 priklauso ateitininkų organizacijai. Be ateitininkų gimnazijoje dar veikia evangelikų jaunimo būrelis ir skautai. Kurį nors kitų jaunimo organizacijų ar ratelių nėra. Todėl be aiškaus pasisakymo, kas tikrumoje turima galvoje, nusiskundimas dėl negerovių lieka neįtikinantis...

Kiek Kr. Valdyba kvalifikuota spresti pedagoginius gimnazijos reikalus priklauso nuo gimnazijos statuto. Nėra buvę atsitikimų, kad Kr. Valdyba kvestionuotų Mokytojų Tarybos nutarimus ar kuriuo kitu būdu kištųsi į gimnazijos pedagoginius reikalus.

Išvadoje tektų pasakyti: lietuvių katalikų pagėdavimas, kad būtų sudarytas organas, per kurį gimnazijos rėmėjai ir jos išlaikytojai galėtų tarti savo žodį dėl gimnazijos reikalų, jei prileisti, kad katalikai kunigai visus gimnazijos rėmėjus atstovauja, sutampa su jau minėtais, Kr. Valdybos įvykdymais praktiškais žygiais. Katalikų Sielovados idėją vykdanč.

Kr. Valdyba dabartinėje statinėje padėtyje nieko daugiau netrokšta, kaip išlaikyti harmoniją visų statutinio organo bei Kuratorijos, kaip patariamiosios kolegijos, tarpe ir nuoširdžiai kviečia Katalikų Sielovados direktorių sutikti gražinti Kuratorijon savo atstovą. Ta pat proga Kr. Valdyba dėkoja visiems Europos lietuvių katalikų kunigams už jų susirūpinimą gimnazijos klausimais.

PLB Vokietijos Kr. V-ba. Red. pastaba: Išspausdinę kunigų suvažiavimo nutarimus, spausdiname ir šį paaiškinimą. Mūsų nuomone, betgi būtų geriau buvę ginčo viešumon neišnešti. Gimnazijos naudai tokie ginčai tikrai neišs. Pareiškimas šis toks ilgas, kad Kaikurias nesmesines vietas esame praleidę.

KAIP PAGERBTAS VIENUOLIS?

Vilniaus radijas apie Vienuolį

Vilniaus radijas rugpiūčio 19 d. Vienuolį - Žukauską vadina lietuvių literatūros klasiku. „Tarybų Lietuvos liaudies rašytojų“. Jis buvęs Sovietų Sąjungos rašytojų sąjungos ir Lietuvos rašytojų sąjungos valdybų narys ir „Tarybų Lietuvos augščiausios tarybos deputatas“. Įsikūrus Lietuvoje sovietinei santvarkai, Vienuolis, anot Vilniaus radijo, „aktyviai įsijungė į lietuvių tarybinės literatūros kūrėjų gretas. Dabar jis galėjo atsiduoti vien literatūriniam darbui“ — tartum Vienuolis nepriklausomos Lietuvos laikais tam darbu negalėjo atsiduoti. Po karo išėjo jo dramatis veiklas „Tvirtovė“, išleisti kelionės įspūdžiai iš Kaukazo krašto, kuriuos jis naujai applanke. 1950 metais išspausdintas stambesnis romanas „Puodžiunkiemis“, kuriame, kaip tvirtina Vilniaus radijas, „su didele artistine jėga pavaizduotas buržuazijos viešpatavimo laikotarpis Lietuvoje“. Romanas esąs išverstas į rusų ir kelias kitas kalbas. Vilniaus radijas dar pasakė, kad „pastaraisiais metais, nebedamas senyvo amžiaus ir nesveikatos, A. Vienuolis įtemptai dirbo literatūrinį darbą. Parasė įdomių atsiminimų, apsakymų, legendų“. Dėl ko rašytojas, nebedamas senyvo amžiaus ir nesveikatos, buvo priverstas dar vis taip įtemptai dirbti. Vilniaus radijas nepaaiškino. Po karo išėjo jo rinktiniai raštai 7-niais tomais, be to, išleisti atskiri kūriniai (visai neseniai išėjo Vilniuje, Valtstybinės grožinės literatūros leidykloje „Is mano atsiminimų“). Rašytojas dar turėjus naujų planų bei sumanymų, kurių betgi nebegailejes įvykdyti.

Vienuolis po karo savo kūrinuose „sėkmingai įvaldęs socialistini realizmą“. Jo kūryba esanti „giliai persunkta humanizmo, tautų draugystės, meilės darbo liaudžiai, kritikos jos engėjams ir išnaudotojams dvasia. Geriausias jo kūriniai poetiški atvaizduoja gimtosios žemės grožį, iškeltą šviesiausius jos žmonių troškimus, jų buitį, jų darbą. Iš A. V. kūryboje sukauptų gimtosios kalbos turtų mokosi ir ilgai mokysis jaunesnioji rašytojų karta, mūsų jaunimas“. Vienuolis palaikęs žymių anykštėnų Antano Baraušausko ir J. Biliūno tradicijas ir rūpinęsis jų atminimo įamžinimu. Mini dar Vilniaus radijas, kad Vienuolis buvęs apdovanotas Lenino ordinu ir darbo raudonosios vėliavos ordinais ir medaliais. O švenčiant

75 m. sukaktį, jam buvęs suteiktas „Tarybų Lietuvos liaudies rašytojo vardas“. Kaip ištikrųjų Vienuolis vertino dabartinę padėtį ir ją vaizdavo savo kūryboje, šiandien, deja, nesužinosim.

Vyriausybės ir partijos nutarimai Vienuoliui mirus. Ryšium su Vienuolio mirtimi Lietuvos kp centro komitetas bendrai su ministru taryba paskelbė tokį nutarimą: 1) Įpareigoti Kultūros ministeriją ir Valtstybinę grožinės literatūros leidyklą šileisti naują A. Vienuolio raštų leidimą. Išleisti albumą apie jo gyvenimą ir kūrybą. 2) Įpareigoti Lietuvos rašytojų sąjungą ir Lietuvos Mokslių akademijos Lietuvių kalbos ir literatūros institutą paruošti ir išleisti A. Vienuolio gyvenimo ir kūrybos manografiją. 3) Įpareigoti Lietuvos rašytojų sąjungą ir Lietuvos Mokslių akademijos Lietuvių kalbos ir literatūros institutą surinkti ir saugoti A. Vienuolio literatūrinį palikimą ir rankraščius. 4) Įpareigoti Lietuvos Kultūros ministeriją įsteigti Anykščiuose A. Vienuolio memorialinį muziejų. 5) Pastatyti Anykščiuose paminklą A. Vienuoliui. 6) Įpareigoti Lietuvos Švietimo ministeriją pateikti pasiūlymą dėl A. Vienuolio vardo suteikimo vienai vidurinių mokyklų. 7) Įpareigoti Vilniaus miesto vykd. komitetą pavadinti vieną Vilniaus miesto gatvių Antano Vienuolio vardu. 8) Paskirti A. Vienuolio žmonai personalinę pensiją iki gyvos galvos ir vienkartinę pašalpą. 9) Palaidoti A. Vienuolį valstybės lėšomis.

Laidotuvės Anykščiuose. Laidotuvės organizuoti buvo sudaryta komisija iš Venclovos, Naujalio, Tilvyčio, Korsako, Mieželaičio ir kitų. Velionis Anykščiuose buvo pašarvotas J. Biliūno vardo vid. mokykloje. Pro karstą praėjo ilgos eilės žmonių, atvykusių iš įvairių Lietuvos apygardų. Buvę atvykę rašytojų ir iš kitų respublikų. Priėmė velionies karsto būdą garbės sargyba iš rašytojų, menininkų, mokslininkų. Laidotuvėse rugp. 20 d. dalyvavo ir Lietuvos sostinės valdžios viršininkai: Paleckis, Preikšas, Gedvilas, Stimbursys. Kaikurie iš jų ir kalbas pasakė. Iš mokyklos ilga eiseną su karstu pasuko Vienuolio sodybos link. Eisenoje dalyvavo tūkstantčiai žmonių. 430 val. p.p. karstas su A. Vienuolio palaikais nuleistas į duobę. Kaip praneša Vilniaus radijas, tuo momentu buvę grojami „Tarybų Sąjungos ir Tarybų Lietuvos himnai“. (E)

AUKOS

LIET. KANKINIŲ KRYŽIUI AUKOJO:

/Tėsinys iš pereinoto numerio/
O. ir V. Juodiškiai, Toronto, Ont. \$5.00
Aukota per kun. J. Danielių,
London, Ont. 3.00
Pp. Diklė, Toronto, Ont. 2.00
P. Juknevičienė, Toronto, Ont. 3.00
J. M. R. Z., Toronto, Ont. 3.00
K. Daumys, Coniston, Ont. 1.00
A. F. Goldikas, Toronto, Ont. 2.00
V. Kundrotienė, Detroit, Mich. 1.00
A. Žilvičius, Coniston, Ont. 2.50
J. Milašius, Coniston, Ont. 2.50
A. Dobilas, Toronto, Ont. 1.00
J. Rimkus su Seima, Vittorio, Ont. 5.00
S. Zulpas, London, Ont. 2.00
K. V. Bagdonavičiai, Richmond Hill, Ont. 2.00
A. Portofėjus, Toronto, Ont. 3.00
Per Z. Orvidą, Hamilton, Ont., aukojai:
Z. Savickienė 0.50
F. Rimkus 1.00
K. Zadauskas 0.50
J. Vaičiū 1.00
V. Stabingis 0.50
A. Alšauskas 0.50
E. Antanaitienė 1.00
Midlande laike kryžiaus pašventinimo surinkto aukų 284.35
Tillsnburgo ūkininkų Klubas, Tillsnburg, Ont. 10.00
J. Labenskas, Regina, Sask. 5.00
R. ir S. Augustinavičiai, Tillsnburg, Ont. 10.00
Aukojusiems ačiū. /Bus d./

45 metai žurnalistinio darbo

Tauta yra gyva, sąmoninga ir stipri, kada savyje turi nenulstancijų idealistų, kurie seka jos tautinę pulsą ir kartu dalinasi jos rūpesčiais, skausmais, nelaimėmis ir džiaugsmais. Panaudodami savo mintims perduoti lietuvišką spaudą, jie tuo būdu tampa nuolatiniais tautos žadintojais, pakreipdami jos ateitį vienu ar kitu keliu.

Mes, Hamiltono lietuviai, galime džiaugtis turį savo tarpe vieną tautos veteraną. Tai mūsų kolonijos didelis idealistas ir nenulstantis spaudos darbininkas, Klemensas Prielgauskas, kuris šio mėnesio 12 d. mini 45 m. žurnalistinio darbo sukaktį.

Sia proga sveikindami mūsų garbingąjį suaktyvininką, norime bent truputį supažindinti tautiečius su jo asmeniu ir jo atliktais Lietuvai darbais.

Kl. Prielgauskas gimė 1894 m. spalio 14 d. Montvirdžių km., Tirkšlių valsč., Mažeikių apskr. Mokėsi Liepojos gimnazijoje ir Tifliso (Kaukaze) meno mokykloje, 4 semestrus studijavo meno istoriją. Nepriklausomybės laikais, 1929 m., Karaliaučiaus universitete baigė germanistiką. Nuo 1918 m. iki 1940 m. dirbo Užsienio Reikalų ministerijoje, eidamas įvairias pareigas. Buvo Lietuvos konsulu Daugpilyje, Leningrade, Rygoje, Karaliaučiuje, Briuselyje ir Hamburge. Į Kanadą atvyko 1949 m. ir nuo to laiko gyvena Hamiltone.

Sio rašinėlio vedamoji mintis — parodyti visuomenei suaktyvininką, kaip nepavargstantį žurnalistą, per 45 metus be jokios pertraukos rašiusį mūsų periodikoje. Pirmasis jo rašinėlis, kuriame autorius aprašė Ylakių Bialybvės D-jos vakarėlį bei vaidinimą „Sv. Agnietė“, režisuotą Tallat-Kelpšos, buvo išspausdintas 1912 m. rugs. 12 d. „Rygos Garsė“. Jo pasirodymo paskatintas ir padrasintas to meto vieno kito lietuvių šviesuolio, jis jau plunksnos nepadėjo iki pat šiu dienų.

Jo rašiniai buvo spausdinami „Vienybėje“, moksleivių laikraštyje „Aušrinėje“ (ėjo Vilniuje tarp 1912-15 m.), „Lietuvių Balse“ (leistas Martyno Yčo Petrapilyje). „Sandaroje“, red. prof. Leono Maskvoje, juokų laikraštyje „Botage“, ėjusiame Petrapilyje, Bialybvės D-jos vakarėlį bei vaidinimą „Sv. Agnietė“, režisuotą Tallat-Kelpšos, buvo išspausdintas 1912 m. rugs. 12 d. „Rygos Garsė“. Jo pasirodymo paskatintas ir padrasintas to meto vieno kito lietuvių šviesuolio, jis jau plunksnos nepadėjo iki pat šiu dienų.

Jo rašiniai buvo spausdinami „Vienybėje“, moksleivių laikraštyje „Aušrinėje“ (ėjo Vilniuje tarp 1912-15 m.), „Lietuvių Balse“ (leistas Martyno Yčo Petrapilyje). „Sandaroje“, red. prof. Leono Maskvoje, juokų laikraštyje „Botage“, ėjusiame Petrapilyje, Bialybvės D-jos vakarėlį bei vaidinimą „Sv. Agnietė“, režisuotą Tallat-Kelpšos, buvo išspausdintas 1912 m. rugs. 12 d. „Rygos Garsė“. Jo pasirodymo paskatintas ir padrasintas to meto vieno kito lietuvių šviesuolio, jis jau plunksnos nepadėjo iki pat šiu dienų.

„Naujojoje Lietuvoje“, „Kariškių Zodyje“, red. M. Laurinaičio. Atsikūrusioje nepriklausomoje Lietuvoje bendradarbiavo „Lietuvos Žiniose“, „Lietuvos Aide“, „Trimitė“, Klaipėdoje ėjusioje „Vakaruose“. Tretyje Vokietijoje redagavo šapirografuotus stovyklos laikraščius „Pasaulis šiandien“ ir „Gedimino Pilis“. Atvykęs į šį kontinentą nuolat reišiasi „Nepriklausomoje Lietuvoje“ ir „Naujienose“, taip pat jo rašinėlių randame „Drauge“ ir „Tėviškės Žiburiose“.

Savo idėjomis Kl. Prielgauskas yra didelis tolerantas, o politiniuose vingiuose nuoseklus ir pozityvus tautietis. Kad po garsiojo 1949 m. Kanados lietuvių politinio skilimo Hamiltono lietuviai išlaikė aukso vidurį, prie to didele dalimi prisidėjo ir suaktyvininkas. Galbūt tai ir buvo pradžia to, kad Hamiltonas ir iki šiai dienai yra veikliausia ir daugiausiai atsiekusi lietuviškame kovos fronte bendruomenė.

Paskutinieji metai mūsų mieląjį suaktyvininką užgule didesniems nelaimėms. Turėjęs eilę operacijų, šiuo metu dirbti negali ir gyvena iš kuklios miesto s-bės pašalpos.

Sios gražios suakties proga jo artimesnieji draugai rugsėjo 12 dieną rengia pagerbimą. Suaktyvininkas, beabejo, turi iš senesnių laikų visą eilę draugų ir pažįstamų, kurie, esu tikras, (nes pats žinau gerą „dėdės Klemušio“ būdą) yra patyrę iš jo ir materialinės paramos ir kurie dabar pasitūrinčiai gyvena. Šia iškilminga proga prisiminkime ji nors kuklia dovanėlę, pasiūdomą į 35 Bay St. S., Hamilton, Ont., Canada.

Linkime mielajam Kl. Prielgauskui ilgaiusių metų ir gražesnių ateities! Sk. St.

(E) Steigia žurnalistų sąjungą. Okupuotoje Lietuvoje atskiros žurnalistų sąjungos ilgą laiką ne buvo. Žurnalistai priklausė tik atitinkamoms profesinėms sąjungoms. Dabar Vilniuje yra sudarytas „Tarybų Lietuvos žurnalistų sąjungos organizacinis biuras“. Į jį įeina: Karosas (pirmininkas), Kulikauskas, Bialauskas, Zenkevičius ir kt.

TAUPYK, SKOLINKIS savo kredito kooperatyvė „LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.

„LITAS“ veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambarių.

Firm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

Vienybėje — galybė!

Taupyk ir skolinkis Kredito Kooperatyvė „PARAMA“

INDELIAI APDRAUSTI AUGSTOS PALŪKANOS.

Darbo valandos:

Pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 10-12 val. prieš piet ir nuo 7-9 val. vakare. Ketvirtadieniais tikrai nuo 10-12 val. prieš piet.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W. Toronto, Ont. Telefonas LE. 2-8723

Sanjydamis Toronto

nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuvėn „The Times“ 1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547 J. BERŽINSKAS Užsakymai priimami ir paštu.

DAR NEGIRDĖTAI SUMAŽINTOS maisto ir vaistų kainos

GERIAUSIAS MEDŽIAGAS IR KITUS DAIKTUS PIGIAUSIAI IR GREIČIAUSIAI PASIUNČIA ! VISUS RYTŲ EUROPOS KRAŠTUS

Janique Trading Co.

Prezidentas J. KAMIENSKI

CENTRINĖ ĮSTAIGA 835 QUEEN ST. W., TORONTO. TEL. EM. 4-4025

ST. CATHARINES, ONT., 66 Church St., Tel. MU. 2-9171

HAMILTON, ONT., 652 Barton St., Tel. LI. 5-0264

EDMONTON, ALTA., 10649 — 97 ST., TEL. 23839

ir daugelyje kitų Kanados ir JAV-bių miestų.

PASTABA: Reikalaukite naujų kainaraščių ir informacijų.

VARTOK

PHILLIPS'
MILK OF
MAGNESIA

Nuo vidurių užkietėjimo

Milk of Magnesia teikia ir kitiškos naudos, ne vien ir nuo užkietėjimų. Ji palengvina užkietėjimą ir taip pat padeda virškinimui.

4 uncijos .30¢
12 uncijų .60¢

VIENINTELĖ LIETUVIŲ BENDROVĖ ANGLIJOJE.

Baltic Stores Ltd.

(Z. JURAS)

Centrinė įstaiga 146, Holland Park Ave., London, W. 11

SIUNČIA: Maisto, Vaistų, Rūbų, Avalynės ir kitokius siuntinius į LIETUVĄ, Estiją, Latviją, Sibirą ir kitus kraštus.

Pigiausi maisto siuntiniai galima pasiųsti tik per mūsų firmą.

Maisto siuntinio pavyzdys:

5 sv. sviesto, 5 sv. taukų, 5 sv. cukraus, 2 sv. ryžių, su miltu ir visomis persiuntimo išlaidomis kainuoja 23 doleriai.

Mes atsakome ne tik už siuntinio vertę, bet už visas maito ir persiuntimo išlaidas. Siunčiame taip pat ir Jūsų sudarytus siuntinius.

Medžiagų pav. prisunčiame visiems pareikalavus. Siuntinio pristatymas garantuotas.

VAISTAI LIETUVON!

ISGELBEKITE GYVYBES, PASIUSKITE SAVO GIMINEMS IR DRAUGAMS VAISTŲ. Rasvite, telefonokite ar atvykite pas mus. Visos informacijos veltui.

WALTMAN'S DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W., Ossington kampas (prieš Lietuvių Namus) Telefonas LE. 6-2139

Krosnys — Gazai — Alyva — Anglys

CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI — gazo ar elektros. Saldytojai (air conditioners) vasarai ir žiemai. Krosnys „Gurney“ — gazo ar elektros. Saldytojai — gazo ar elektros. VISŲ RŪŠIŲ REMONTO DARBAI. ROSE HEATING — TINSMITH CO.

844 Broadview Ave. Krutuvė — 723 Gerrard St. E.

Savininkai ZALECKIAI

TELEFONAS HO. 6-1623

Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas

J. J. ELLIS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Telefonas LE. 1-2471

PERKANT AR PARDUODANT BET KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, KREIPKITES Į ŠIĄ LIETUVIAMS GERAI ŽINOMĄ FIRMĄ. TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ IVAIRIŲ NAMŲ, BIZNŲ, SKLYPŲ, TABAKO FARMŲ, APARTMENTŲ IR KITOKIŲ NUOSAVYBIŲ. SUDAROME PASKOLAS.

Brock - Dundas
\$1.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, moderni virtuvė, naujas alyvos šildymas, gražus kambarys rūšyje, namas be skolų, turi būti parduotas.

Oakwood - St. Clair
\$4.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, kietmedžio grindys, alyva šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu. Lengvos išsimokėjimo sąlygos, šeimininkas išvyksta.

Jane - Bloor
\$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, mod. virtuvė, vandeniu alyva šildomas, šoninis įvažiavimas, turi būti parduotas. Pilna kaina \$17.700.

High Park - Bloor
\$5.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 mod. virtuvės, mod. vonia, vandeniu alyva šildomas, gražus kiemas.

Swansea - Windermere
\$5.500 įmokėti, 5 kambarių atskiras šiuurkščių plytų namas (bungalow), mod. virtuvė, alyva šildomas. Garažas. Lengvos išsimokėjimo sąlygos, arti susisiekimo.

Westmount - St. Clair
\$7.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, mod. virtuvė, mod. vonia, kilimai etc. Vandeniu alyva šildomas, garažas, namas be skolų.

Rusholme Rd. - Bloor
\$9.000 įmokėti, 12 kambarių atskiras mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, 2 mod. vonios, vandeniu alyva šildomas, dvigubas garažas.

Indian Rd. - Bloor
\$13-15.000 įmokėti, 14 kambarių atskiras mūrinis namas, (3 atskiri butai), 3 vonios, 3 virtuvės, 3 vandens tankai etc. Vandeniu alyva šildomas, ypatinga idideli kambariai, kaip 24x20 etc. Dvigubas mūrinis garažas, galima lengvai įrengti dar vieną butą rūšyje, namas be skolų.

Visais namų pirkimo ir pardavimo reikalais skambinkite

P. KERBERIS
Biznio tel. LE. 1-2471
Namų LE. 5-1584

JOINT REALTY LTD.
899 BLOOR ST. W. - TEL. LE. 4-6381
Turime daug įvairiose vietose namų pasirinkimui tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas.
Tvarkome visus morkiųjų reikalus.

Dėmesio! !
NETOLI TORONTO PARDUODAMA 100 AKRŲ FARMA. Didelis mūro namas. Gera investicija.
KREIPTIS:
B. SERGAUTIS Real Estate
817 Bloor St. W. Telef. LE. 4-2426
DIDELIS NAMŲ PASIRINKIMAS HIGH PARK - BLOOR - ST. CLAIR RAJONUOSE.

Jei Jūsų mašinai reikalingas betkoks remontas
todėl mielai esate kviečiami atsilankyti į
WALLY'S GARAGE
5 ROBERT STREET, TORONTO
(prie Spadina-College)
Sav. VL. TARVYDAS
Čia savo kalboje išsiaiškinsite viską su prityrusiais mechanikais.
Naujų stabdžių įdėjimas tik \$18.00
Nenusiminkite, jei kortais ir pritrūktų pinigų, WALLY'S garažas Lietuviams duos kreditą, už visus atliktus didesnius mašinos remonto darbus.
Keičiama alyva ir tepamos mašinos.
TEL NAMUOSE: LE. 3-7215 DARBE: WA. 1-9541

Mes skoliname įmokėjimui pinigų, duodame ir perkame morkiūčius!
Niekur kitur Jūs nerasete tikro ir teisingo morkiūčių patvarkymo parduodant nuosavybę, kaip tik čia, nes mes turime ilgmetį biznį su geromis firmomis ir jų pilną pastikėjimą. Mūsų biznis remiasi geru ir sąžiningu potaravimu ir parduodame nuosavybę tik su geromis išsimokėjimo sąlygomis. Skambinkite mūsų firmai ir agentams ir Jūs rasite tikrą Jūsų reikalų supratimą ir sprendimą perkant ar parduodant namus ir biznius.
A. MORKIS
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 Bloor St. W. - - - Telef. LE. 4-8450
- Jums patarnaus:
V. MORKIS, P. BUDREIKA, A. BLUDŽIUS, F. JONYNAS

Nauja tekstilės krautuvė
Queen's Textiles and Linen Shop
787 QUEEN ST. W. TORONTO TEL. EM. 8-9438
Siūlo įvairiausių medžiagų siuntiniams į LIETUVĄ, Rusiją, Lenkiją ir kt. Europos kraštus. ZEMOS KAINOS.
ATVYKITE IR ĮSITIKINSITE PATYS!

Mūsų didysis šachmatininkas

PASIKALBĖJIMAS SU P. VAITONIŲ

Kas pažįsta mūsų žymų šachmatininką Povilą Vaitonį, tikrai nesistebi jo didžiaja pergale Van couveryje. Vaitonis visada buvo amžinas staigmenų darytojas — juk tik jis vienas Lietuvoje tesugebėdavo ištiesti ranką į Mikėno karūną ir ją nuimdamo tuo momentu, kada tas mažiausiai to tikėdavosi. Ši kartą ir buvusis Kanados šachmatų čempionas Andersonas nematė aplinkui priešo, kuris galėtų pajudinti jo ilgmetį sostą.

Ir į šį sostą Vaitonis įlipo tikrai įspūdingai — nė vieno konkurento nenugaletas ir tik vieną oartiją prieš Jurševskį tesužaidęs lygiomis.

Tiesa, Vaitonis ir šį kartą žaidė laskeriškai — suktai, plėšė pergale po pergales iš susilpnintų ir komplikuotų padėčių. Jis yra mėgėjas risti ant bedugnės kran to — tai yra jo stiprybė ir bene charakteringiausia kaip šachmatininko ypatybė. Kanadoj gyvenantis rusų didmeisteris Bogotyrsčiukas savo kombinuotois partijomis visiems Kanados šachmatininkams įvaro nemažą baimės, tačiau prieš Vaitonį jis dar nelaimėjo nė vienos partijos. Šiandien Kanados šachmatininkai kalba, kad Vaitonis šiame turnyre buvo laimingas kaip Homero Ulysas. Bet čia reikėtų dar pridurti, kad jis buvo ir gudrus kaip Ulysas. Juk pasikvietęs priešą į savomėgią medžioklės lauką jam pakisiant kiškį ir pačiam taikyti į briedį, tai ir yra pati didžiausia šachmatų kombinacija.

Jūsų laikraščio korespondentui teko pasikalbėti su grįžusiu čempionu ir jis pats teikėsi kaitaką pasakyti apie savo laimėjimą. — Ar ir Jums, gerbiamašis čempione, šis laimėjimas buvo staigmena?

— Man tai nebuvo jokia staigmena, nes aš tik tuo tikslu ir tevažiauvau į Vancouverį. Ypatin-gai geri rezultatai ir mane kiek pradžiugino: juk palikti savo pirmąjį konkurentą per 1½ taško ir buvusį čempioną per 2 taškus, ir nė vienos partijos nepralaimėti tokiose pirmenybėse šachmatų praktikoje yra gana retokas įvykis. O kad man šias pirmenybes nebus sunku laimėti, jau rodė tas faktas, kad pereitų metų Montrealio atvirame turnyre, kur dalyvavo ir iškiliieji amerikiečiai Lombardi ir Evans, aš jau gerokai pralenčiau savo dabartinius konkurentus — Kanados šachmatininkus.

— Kurie žaidėjai šiame Vancouverio turnyre Jums buvo pavojingiausi?

— Be abejonės, rimčiausiu konkurentu aš laikiau Andersoną, bet ir Fusteris ir Jurševskis pasirodė labai stipriai. Prieš Jurševskį turėjau žymiai geresnę padėtį, bet baigėme padaryta mano klaida į išgelbėjimo nuo pralaimėjimo. Prieš Andersoną turėjau irgi gana gerą padėtį, bet padaręs vieną silpną, klaidingą ėjimą taip sukomplikuavau padėtį, kad tasai padarė fatališką klaidą ir taip laimėjau. O Fusteris tai ilgoką laiką mane spaudė ir buvo stipriai užpuolęs ma-

no vieną silpną pėstininką, bet tikslo kas mano apsigynimas niekais paverstė jo ataką ir tas mano silpnasis pėstininkas pasidare valdovė.

— Ar tos nuolatinės išvykos Jums nesudaro finansinių ir kitokių sunkumų?

— Taip, su kiekviena išvyka susidaro nemaža sunkumų, tiek finansinių, tiek iš darbo išėjimo atžvilgiu. Kelionės išlaidų turnyro organizatoriai nepadengia. Betgi geroji Hamiltono ir Toronto lietuvių visuomenė tokiomis kritiškais momentais mape visuomet finansiškai ir moraliskai paremia ir mano užsimojimą padeda realizuoti.

— Ar galėtumėt pasakyti kokios organizacijos ar asmenys Jums daugiausiai padeda.

— Visų savo rėmėjų net nebegačiu čia išvardinti. Iš hamiltoniečių labiausiai moraliai ir materialiai remia įvairių organizacijų vadovai. Didžiai dėkingas esu kun. dr. J. Tadaraskui, p. Jazbučiui, p. Mikšui, p. K. Stanaičiui, p. J. Giedraičiui, p. J. Kšivickui ir kitiems. Torontiečių rėmėjų net ne visu ir pavardės žinau, bet didžiausią paramą gau nu iš "Vyčio" sporto klubo ir jo mecenatų p. Strazdo, kun. P. Ažubalio, Kirklilio, Budreikos ir kit. Čia ypatingą pasitarnavimą

A. P. GARAZAS

1539 DUNDAS ST. W.
(prie Dufferin)

Visų rūšių mechaninių automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.

Sav. ANTONAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

DUTZ

Rašo eilė The Globe and Mail prityrusių korespondentų.

C. HARRY DUTZ, buvęs keleto vokiečių sporto leidinių redaktorius, veda šeštadieninį skyrį "Žvilgsnis į Europą", kas savaitę pateikdamas daugelio Europos laikraščių santrauką

ED WARING, kaip nuolatinis korespondentas pateikia Kanados futbolo vaizdą ir kas antradienį paruošia Britų sporto apžvalgą

PILNIAUSIA EUROPOS ŽINIŲ APŽVALGĄ JŲS RASITE

The Globe and Mail

VISOS KANADOS LAIKRAŠTYJE.

Dėl pristatymo į namus tik paskambinkite telefonu EM. 8-7851.

LATVIŲ GELIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.

PAS MUS PUKIAUSIOS GELES...
* Puokštes nuotokoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškomis ir kanadiškomis stiliu.
* Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonomi su gėlėmis.
* Mes turime gintaro išklotų išdirbinių dovanoms.
Kolbame taip pat vokiškai ir rusiškai.

SPORTAS

"Aušros" žinios

Sveikiname Hamiltono LSK Kovą, švenčiantį 8 metų kultūrinės bei sportinės veiklos sukaktį ir linkime gražaus ir vaisingo darbo tautos baruose.

Nuosirdus aciu vaishingiems ročesteriečiams už taip nuosirdų priėmimą ir globą mūsų jaunimui. Taip pat aciu mūsų geriešiams soferiams: V. Paulioniui, V. Neimanui, V. Stuikiui ir A. Slivinskiui.

Šį sekmadienį, tuoj po kino, įvyks Aušros pobūvis, kuriame bus pagerbti VII-jų S. Amerikos Liet. žaidynių nugalėtojai bei aptarti einamieji reikalai. Visi nariai, tėveliai ir rėmėjai maloniai prašomi dalyvauti.

Pradedamos krepšinio treniruotės. Treniruotės vyks kiekvieną antradienį ir ketvirtadienį sekancia tvarka: jaunučiams 4.30-6 val. v., mergaitėms 6-7 val. v., jauniams 7-8.30 val. vak., vyrams 8.30-10 val. vak.

Vytis - Mt. Carmel 6:1
Po ilgos pertraukos ir triukšmingos su gražiais laimėjimais išvykos Rochestery vytičiai vienuolike vėl pasirodė savoje žemėje. Rungtynės buvo paskelbtos netikėtai, todėl ir komandos sąstatas nebuvo iš geriausių. Šim kvi tenka ginti vartus; pradžioj jam nevyksta — kamuolys krenta iš rankų ir italai pirmieji pasiekia įvartį. Bet J. Velyvis tuoj pat išlygina iš kampo pakeltą kamuolį, nukreipdamas į priešo vartus. Po šių įvartijų žaidimas pasidaro aplygus. Kėlinio pabaigoj po gražaus P. Rožičio derinio A. Kasperavičius skersuoja J. Velyviui, kuris iš arti šauna antrąjį įvartį.

Antras puslaikis priklauso vytičiams. Jau pačioj pradžioj Lietuvininkas šauna du įvartius, užtikrindamas laimėjimą. Padra sinti aiškaus laimėjimo vytičiai mėgina apšaudyti priešo vartus iš toliau. Nors Zuko kamuolį var tininkas labai vykusiai nukreipia į kampo, tačiau Preikšaičio bomba yra priverstas išsigrįbti iš tinklo. Priešas matydamas aiškų pralaimėjimą pradeda žiauriai žaisti, už ką pora žaidėjų yra šalunami iš aikštės. Žaidimo pabaigoj Lietuvininkas šauna trečiąjį šio vakaro įvartį užbaigdamas rungtynes 6:1 pasekme.

Pastraukus iš lygos abiejoms austrų komandoms, pirmenybių lentelėje atsirado kaikiurių ne-

aiškumų. Vytis vis pirmąja ir atrodo taip išsilaikys iki pirmenybių galo. Neturima pastovaus pirmenybių tvarkaraščio, todėl nėra žinoma kada bus sekantios rungtynės. Tai galima sužinoti sekančią vietinių dienraščių arba pasiteiraujant pas vytičius.

Po laimėjimų Rochestery Vytis yra pakviestas dviems rungtynėms į Niujorką prieš pilną Lietuvių Klubą komandą (žaidžia ir keletas nelietuvių). Gi Rochestery ukrainiečiai, kuriuos galima skaityti JAV vice-meisteriu, norėtų rungtyniauti Toronte. Artimiausioj ateity dvi pirmaujančios komandos iš Can. — Con. lygos vyksta į St. Catharines vynuogių nuėmimo šventę, kur žais parodomąsias rungtynes. Vytis būtų šioms rungtynėms pirmoji komanda.

Kaip matome, po praieitų metų Star taurės laimėjimo ir šiais metais vytičiams skinant vieną po kito laimėjimo laurus, susidomėjimas mūsų vienuolike vis kyla. Tik mūsų tautiečiai tam vis dar abejingi. Baigiant norėtusi palinkėti vytičiams ir toliau skinti laimėjimus bei garsinti lietuvių vardą plačiojoj Kanadoj.

Krepšinio turnyras Niagaroje
Kanados V-tos Lietuvių Dienos proga, rugpjūčio 31 d., Collegiate V.I., Niagara Falls, Ont., buvo pravestas krepšinio turnyras. Dalyvavo visi Kanados lietuvių sporto klubai, išskyrus Toronto "Vytį", taip pat iš JAV Detroito LSK "Kovas". Krepšinio turnyras buvo pravestas vieno minuso sistema.

Vyru krepšinyje Toronto Aušra žaidė prieš Hamiltono Kovą rungtynes laimėdami 56:37. Aušros komandoje žaidė ir taškus pelnę: Laurinavičius D. 15, Mickevičius 3, Šurna 25, Grigaitis 9, Juodikis 0, Venckus 4; Kovo — Stanaitis 3, Trumpickas 7, Petrusaitis 7, Jankauskas 2, Liškauskas 8, Aponavičius 2, Žilionis 8.

Detroito Kovas prieš Niagarą laimėjo 57:46. Kovas — Petruskauskas 11, Memėnas 8, Thompson 18, Rugienius 14, Gilvydis A. 0, Gilvydis J. 6; Niagara — Bielūnas 13, Svažas 10, Bersėnas 7, Lanė 0, Jonušas 0, Bučas 15, Meškis 1, Deinoras 0.

Montrealio Tauras laimėjo prieš Toronto Aušrą 61:41. Tauras — Piečaitis 2, Bukauskas 11, Otto 16, Baltūnis 5, Sinius 27, Šipelis 0. Aušra — Laurinavičius 2, Mickevičius 11, Šurna 13, Grigaitis 10, Venckus 5.

I finalą įėjo Detroito Kovas ir Montrealio Tauras. Detroito Kovas užtikrinai laimi finalines rungtynes prieš Montrealio Taurą 68:40 ir tuo tampa turnyro nugalėtoju. Kovas — Petruskauskas 18, Memėnas 8, Thompson 18, Rugienius 6, Gilvydis A. 4, Gilvydis J. 14; Tauras — Piečaitis 4, Bukauskas 4, Otto 8, Baltūnis 9, Sinius 11, Šipelis 4.

Motery krepšinyje Toronto aušrietės išsikovojė sau pergalę įveikdamos Hamiltono kovietes 27:7. Aušros komandoje žaidė: Sapokaitė 3, Šeriūnaitė 11, Uogintaitė 7, Matelaitė 6, Pundziūtė 0; Kovo — Stanaitytė 1, Miniutaitė 0, Meškauskaitė 0, Bakaitytė 2, Zemaitytė 0, Gurgdytė 2, Petrusaitytė 1, Virbickaitė 0, Latauskaitė 0.

Sekmadienį, iškilmingo akto metu, KLB Kr. Valdybos pirm. V. Meilus turnyro nugalėtojams įteikė taures. Vyru krepšinio pirmos vietos nugalėtojams Niagaros pusiasalio karių Sąjungos "Ramovė" taurė buvo įteikta Detroito Kovui. Antrosios vietos nugalėtojams SLA 278 St. Catharines kuopos taurę įteikė Montrealio Taurui.

Motery krepšinio nugalėtojos — Toronto Aušra — gavo Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos St. Catharines skryliaus taurę.

L. M.
Beisbolas. International Lygos — Toronto Maple Leafs sunkiai laimėjo 1-mą vietą beisbolo sezonui pasibaigus, atspilęs nuob Buffalo Bisons vos per ½ taško (rungtynių). Toronto Maple Leafs paskutiniu laiku per ketverius sezonus laimėjo 3 kartus pirmą vietą ir 1955 m. liko 2-roj vietoj vos per ½ taško. Klubo savininkas milijonierius Jack Kent Cooke (keleto žurnalų savininkas Toronte) paskutiniu laiku buvo paėmęs keletą gerų žaidėjų ir klubas pakilo į pirmąją vietą paskutinių keturių metų bėgyje.

Antradienį, rugsėjo 10 d., prasideda finaliniai žaidimai (play-offs) tarp Toronto Maple Leafs ir Miami Marlins bei Buffalo Bisons ir Richmond Virginians. Laimėtojai patekė į finalą žais Little World Series su American Association League.

Vašingtonas. — Speciali JAV komisija paruošė projektą atominių ginklų sandėlių Europoje. Jie būtų JAV žinioje, bet būtų skirti naudotis Atlanto Sąjungos valstybėms.

CARLING, SOCCER LEAGUE
Jūsų informacijai sekantis savaitės futbolo žaidynių lentelė pateikia

CARLING'S

TORONTO METRO LEAGUE — at St. Clair Stadium

Rugsėjo 14. ŠEŠTADIENI /Oakville/je/
6.30 val. vak. Oakville Aths. - Maple Leafs
Rugsėjo 15. SEKMADIENI,
7 val. vak. Thistles - Danforth
8.30 val. vak. Croatia - Belfast United

NATIONAL LEAGUE — FRED HAMILTON PARK /Shew - College/ TIK ŠEŠTADIENI — BROADVIEW FIELD /Broadview - Gerrard/

Rugsėjo 14. ŠEŠTADIENI,
8 val. vak. White Eagles - Italia
Rugsėjo 15. SEKMADIENI,
3 val. p.p. East End Canadians - Ukraine
Rugsėjo 17. ANTRADIENI,
8 val. vak. Olympia-Harmony - Sparta
Rugsėjo 18. TREČIADIENI,
8 val. vak. Malta United - Italia
Rugsėjo 19. KETVIRTADIENI,
8 val. vak. Ulsters United - East End. Can.
Rugsėjo 20. PENKTADIENI,
8 val. vak. White Eagles - Tridents

HAMILTON CITY SOCCER LEAGUE At H.A.A.A. Grounds, Charlton St. W.

Rugsėjo 16. PIRMADIENI,
Hamilton Un.-Hamilton Hung.
Rugsėjo 17. TREČIADIENI,
Hamilton City - Italo-Can.

CARLING'S Black Label
BREWERY LIMITED

Variety Textiles

948 DUNDAS ST. W., TORONTO - TEL. LE. 6-7394
(prieš šv. Jono Kr. bažnyčią)

Norėdami padėti savo artimiesiems LIETUVOJE, aplankykite mūsų krautuvę. Didelis Anglijos pagamintų medžiagų pasirinkimas: paltams, suknelėms, sijonoms, įvairios medžiagos vyriškiems rūbams. Taip pat įvairūs priedai: pamušalai, siūlai ir t.t. Impilai, pagalvės ir kt. Lovos baltiniai. Atskirų medžiagų gabalų už pigią kainą pasirinkimas. Žemiausios kainos Toronte.

V. VASIS
REAL ESTATE
872 Bloor St. W. Telefonas LE. 1-4605
Didelis patalpinimas gyvenamajam namui, biuro, žemės statyboms.
Jūsų patarnavimui prašau skambinti LE. 1-4605
J. GUDAS V. VASILIAUSKAS

STERILI POLITIKA

(Atkelta iš 3 psl.)
vidui būtų garantuotos pagrindinės žmogaus teisės, pagaliau „laisvės jėgų“ ypač aktyvus bruzdėjimas Lenkijoje, Pabaltijoj, leidžia viltis, kad „išsilaisvinimas“ ateina.
Būdinga todėl „Darbininke“ tilpusi žinia, jog gomulkinė Lenkijos vyriausybė vienus metus finansuos Lenkijos lietuvių dukart savaitinį „Dainavą“. Yra žinoma, kaip paniekinčiai lenkai atsinešė į maskolbėrnus — stalinistus lietuvių praėjusios dekadės metu. Lenkijos spauda gali nevaržomai pasiekti Lietuvą, kurios „dabartinė spauda, anot „Darbininko“ korespondento Punske neatitinka nei laiko dvasios, nei lietuvių reikalų.“ „Dainavos“ rolė gali tapti istorine.

Vasario 16 signataro pareiškimas
Vienas iš trijų Vasario 16 akto signatarų, Mykolas Biržiška, dabar Los Angeles, (Petras Klimas grįžo Lietuvon iš Sibiro, St. Kairys aktyviai dalyvauja VLK) pasikalbėjime „Drauge“ reikšmingai nutylėjo tiek JAV, tiek ir jos išlaikomų politikų „išsilaisvinimo“ veiklą. Jo pareiškimas nereikalingas komentarų: „...maskolišką bolševizmą pažįstu ne nuo šiandien ir ramiai seku tarybinės „tvarkos“ raidą, ... turedamas prieš akis maskoliško komunizmo ... teiginius ir neiginius, nei kiek neabejoju, jog nebe už kalnų bus Lietuvoj toks gyvenimo sąlygų pasikeitimas, kad ne tik aš, bet ir daugelis kitų politinių įsisių laisvai galės jį sugrįžti.“
„Kai 1918 m. vasario 16 mes, dvidešimt Tarybos narių, pasira-

Elektros mechanikas
Taisau visų rūšių elektros motorus bei elektros įrangą. Taip pat taisau ir patikrinu šaldytuvus, skalbimo mašinas, elektros lytus ir alyvos pečius.
Telefonas LE. 4-5697
Skambinti darbo dienomis po 6 val. vak., kitomis dienomis betkada.
V. NORUS

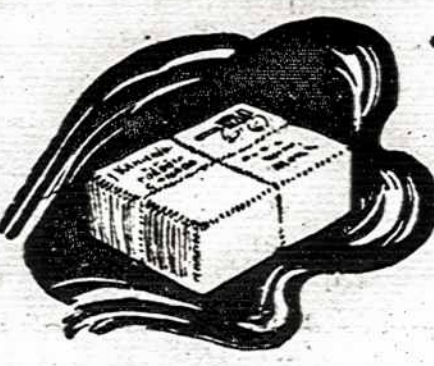
.. ĮYDSENOS ..

Energingas gydytojas
Gydytojas nusprendė savo pacientą pasiūlyti pajūrin. Atsisveikindamas jis duoda paskutinius nurodymus:
— Nepamirškite tiksliai vykdyti mano nurodymus: daug miegoti, negerti alkoholinių gėrimų, per dieną surūkyti tik dvi cigaretes...
— Bet...
— Jokių bet nenoriu ir klausyti. Vykdyk tamsta, kaip sačiau...
Po atostogų pacientas vėl ateina pas gydytoją.
— Na, kaip ten buvo? Pailsėjot?
— O, taip. Labai dėkoju tamstai. Viskas buvo gerai. Iš pradžių buvo tik sunkiau priprasti prie tų cigarečių. Anksčiau aš niekad nerūkiu ir man nepatiko. Tačiau įpratau ir man dabar net jau patinka...
Moteriskai
— Reikėtų padaryti rentgeno nuotrauką, miela ponie, — sako gydytojas pacientei.
— Gerai, pone daktare, bet, jei galima, prašyčiau nufotografuoti iš profilio. Taip aš visada gražiau atrodo...
Tiek vietos nėra
Jau buvo po vidurnakčio, kai vienas ispanų bajoras atvažiuo į miestą ir pradėjo belstis į viešbučio duris. Po geros valandėlės iš antro aukšto lango pasirodė mieguistas savininkas ir paklausė:
— Kas ten?
— Don Jose Pedro Fernandez de Chantello, Rodrigo de Villa Nova, Grande de Avila, Cavallero de Santiago, Commes Nobille de Alcantara.
— Tiek daug kambiurių aš neturiu, — pertraukė šeimininkas ir uždarė langą.
Patvirtinimas
— Keista. Jokių būdų nebūčiau tikėjusi, kad ponis Jadvyga teturi tik 30 metų.
— Keista ir man, bet tai teisybė. Ji ir prieš 10 metų taip sakė.
Atsikirta
Kinijoje kapinėse europietis ant savo draugo kapo padėjęs puokštę gėlių žiūrė, kad kinietis vieną kapą puošia lėkšte su mėsos kepsniu.
— Gal tamstos bičiulis išeis iš kapo užkasti? — pajuokauja europietis.
— O, taip. Kai tik tamstos bičiulis išeis pakvėpinti rožių, manasis išeis užkasti...

LŠ REIKALINGA REFORMŲ

(Atkelta iš 3 psl.)
ir patariamuoju (aišku, ne priverstinu), rekomenduojančiu aktyvius mūsų laikraštinių orientacijų. O tokių problemų yra begalės. Ar tik ne svarbiausia būtų informacija apie gyvenimą Lietuvoje. Vieni laikraščiai perteikia žinias gautas iš Vilniaus radijo, „Tiesos“ puslapių, Eltos biuletenio, nedėdami jokių komentarų. Kiti laikraščiai mažiausia žinutę iš Lietuvos, dar apipina ilgiausiomis pastabomis, dar kiti stengiasi iškelti viską, kas tik ten blogai ir t.t. Žodžiu, pilnai objektyvios, bešališkos informacijos apie padėtį Lietuvoje stokoja. Ir tas, rašančiojo nuomone, kaip tik vyksta dėl bendros orientacijos neturėjimo. Vieni sako, kad jei per daug kelsi pasitaikančius blogumus Lietuvoje, o nutylėsi vieną kitą teigiamą reiškinį, žinios bus tendencingos. Kiti balsai šaukia, kad su komunizmu turime kovoti visomis keturiomis ir jokių būdų neįsileisti į savo laikraščius raudonosios propagandos, ją suprantant perduodant skaitytojui šviesesnę teigiamesnę žinią iš Lietuvos ir t.t. ir t.t. Aišku, čia tik maža dalelė visų problemų ir reikalų kasdien supan-

čių mūsų aktyviuosius laikraštinius, bet, kad jų yra, tikriausiai, niekas nebandys ginčyti.
Pagaliau, kas jei ne LŠS turėtų kelti beveik visų mūsų lietuviškų laikraščių redakcijų narių atlyginimo klausimus, kurie, gal ir nedaug kam žinoma, yra beveik ubagiški, visomis šio žodžio prasmėmis. LŠS turėtų prarasti plačią kompaniją skaitytojų tarpie, aiškinant, kad ir spaudos darbuotojai, niekada negalvodami iš savo darbo sukrasti turtus, vis dėlto yra pilnai verti bent fabriko darbininko atlyginimo, jau nekalbant apie visus antvalandžius. Skaitytojai turėtų suprasti, jog šios dienos mūsų laikraščiai kainuoja ypač žemiau įsivaizdavimo ribos. Leidėjai bijo kelti kainą, nes bijo sumažėjimo prenumeratorių. Ir tas klausimas, toli gražu nėra nei patenkinamas, nei kol kas išspręstas. Dažnai girdime kritikos žodžių laikraščių ir redakcijų atžvilgiu, bet turbūt niekad niekas nepagalvoja, kad pradedant bet kurią kritiką, reikia žiūrėti ar tiek kritikuojamieji turi bent patenkinamas darbo ir atlyginimo sąlygas. Idealizmas yra labai geras ir taurus dalykas, bet jis, kaip gyvenimo realybė vis dažniau parodo, turi tendencijos blysti, ypač kai su tuo, kad ir labai skambiu žodžiu, šeimos neaprengsi ir nepapenėsi.
Klausimas pasvarstytinas plačiau.
Al. Gimantas.

MEDŽIAGOS — MAISTAS — VAISTAI
Greičiausiai ir pigiausiai persiuntiniai siuntiniai į tėvynę
J. KAMIŃSKI
JANIQUE TRADING CO.
835 QUEEN ST. W. — TORONTO 3 — EM 4-4025
Skiriai: Hamilton, St. Catharines ir kitur.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

PARDUODU IR STATAU naujas krosnis, oilburnerius ir gazburnerius. Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų
Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.
Pranešu savo naująjį adresą:
999 College St., Toronto. Telef. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Visų draudimų reikalais kreipkitės

PIRMIAUSIA Į MŪSŲ ATSTOVĄ

PRANA BARAUSKĄ

THE EMPIRE LIFE INSURANCE COMPANY

Namų tel.: LE. 4-3608 Įstaigos tel.: WA. 4-2129

Baby Point Paint & Wallpaper

Įvairūs dažai, sienoms popieris, grindims tailes ir kiti reikmenys.
Lietuviams, perkantiems dažus 20% nuolaida.
Kviečiame atsilankyti arba skambinti tel. RO. 2-4931.
Sov. A. F. GALDIKAI
351 JANE ST. /prie Annette/

TAISAU auto radio, televizijos ir radio aparatus

Garantuotas darbas ir dalys.
J. STANIONIS
115 MONTROSE AVE. TELEF. LE. 1-5142

Vyrų ir moterų rūbų siuvėjas

A. BERESNEVIČIUS

Čia rasite visiems sezonams didžiausią pasirinkimą iš naujausių modernių anglišku medžiagų vyrų ir moterų kostiumams ir paltams. Augščiausios klasės rankų darbas Toronte. Naujausi modeliai. Žemiausios kainos
Taip pat čia gausite slunthumų į Europą geriausių anglišku medžiagų nupigintų net iki 50 procentų.
1299 DUNDAS ST. W. TORONTO, ONT.
Tarp Dovercourt Rd. ir Lisgar.

Dr. A. Užupienė

GYDYTOJA ir CHIRURGE
Motery ir vaikų ligos, gimdyvo pagalba.
41 HEWITT AVE. /prie Roncesvalles - Dundas St. W. / Tel. LE. 5-1961.
Darbo valandos /sustarus telefonu/ : pirmadienį, trečiadienį, 2-4 val. p.p., antradienį, ketvirtadienį, penktadienį, 6-8 v. v., šeštadienį, 10-11 val.

Dr. J. URBAITIS

Gydytojas ir Chirurgas
1398 DUNDAS ST. W.
Telef. LE. 6-9622
Priima taip pat ausų, nosies ir gerklių ligonius.
Darbo valandos: kasdien 12-3 val. pp. ir 6-9 val. vak.

Lietuvio advokato įstaiga

Victor D. ALKSINIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST /kampus Bay & Richmond/ Room 901
Telefonas EM. 2-2585

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas — Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W. Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Lietuvių moterų KIRPYKLA

Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W. (netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
Sav. D. KAUNAITE

Valau fotelius ir įvairius kilimus,

taip pat išimu raso la dēmes. Sutaissu iširusius galus ir pradegintus kilimus.
Skambinti LE. 3-4912
P. KARALIŪNAS

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!

Vaškas, šepetiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W. Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

Savi pas savus!

Auto mašinų mechaniniai darbai, su lenktyniavimu ir dažymais atliekami kvalifikuotų mechanikų greitai ir sąžiningai.

Dufferin Garage

1423 DUFFERIN ST. LE. 3-6149 (įvažiavimas iš Geary Ave.)
Sav. V. DUNDYS

VEDYBOS

Jei norite vesti, raskite /vokiečių ar lenkų k./, telefonuokite ar atvykite asmeniškai į
VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"
191 Augusta Ave., Toronto, Ont. Tel. EM. 8-9281
Informacijos kasdien nuo 6-9 val. v. Atsakymams raštu pridėti \$1. Mote- rims iki 35 m. amž., tarpininkavimas veltui.

Garantuoti slun- tiniai į Sovietų Rusiją

ir užimtus kraštus

Mes siunčiame tiksliai iš mūsų sandė- lų Kanadoje arba Anglijoje. Nauji ir vartoti dalykai: medicinos dalykai, batai, maistas, sūdiniai ir kt. da- lykai.
Atvykite asmeniškai į mūsų san- dėlį ar prašykite mūsų kainoraščio poštu.
Būsite patenkinti mūsų tarnyba 100%.

YANA FABRICS

698 QUEEN ST. W., TORONTO Telefonas EM. 8-9527
Vienintelė firma, siunčianti slunthinius iš Kanados. Didžiausias prekių pas- rinkimas.

Dr. V. Sadauskienė

Dantų gydytoja
129 GRENADIER RD. (2-ras namas nuo Roncesval- les), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susi- tarimą).

Dr. Aleksas Valadka

1081 BLOOR ST. W. (prie Dufferin)
Telefonas LE. 1-2933
RENTGENAS
priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6-30-8 val. vak. Šeštadieniais nuo 11 val. iki 1 val. pp. Ketvirtadieniais ka- binetas uždarytas.

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir chirurgas
280 Roncesvalles Ave.
Telef. LE. 4-4778
Priėmimo valandos: 12-2 ir 6-8. Trečiądieniais ir šeštadieniais 12-2.

Dr. Jonas Yčas

Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W. (tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)
Priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir 6-30-8, šeštadieniais 10-12. Kabinetas uždarytas trečiądieniais. Kitu laiku pa- gal susitarimą.
Telefonas LE. 6-1794
Toronto

Dr. N. Novošickis

DANTŲ GYDYTOJAS
245 BLOOR ST. WEST (kampus Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO
WA. 3-2003
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Raštinė: LE. 4-4451

Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4. (į rytus nuo Dufferin St.)

DANTISTAS

Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadie- niais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St., Toronto
Tel. EM. 4-6515

GEORGE BEN, B.A.

teisnininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telefonai: LE. 4-8431 ir LE. 4-8432

Pr. Čeponis, P.Eng.

STATYBOS INŽINIERIUS
Planai, specifikacijos, reportai. Me- džio, plieno ir gelžbetonio pastatams. Žemės gręžimai ir tyrimas.
145 Evelyn Ave. Tel. RO. 6-7151

DUDA GENERAL

INSURANCE
42 EVELYN AVE.
RO. 9-4612
Veikia 24 valandos.

DĖMESIO!

Lietuvis Elektros — Radio Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatu: europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automa- tus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.
Be to, apimu namus pilnom installa- vimu ar pakeitimui srovės, duode techniskus patarimus.
Skambinti telef. LE. 3-1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

STANLEY SHOE STORE

Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs EE—LEE
1438 Dundas St. W. Toronto prie Gladstone

Dr. E. Zubrienė

Dantų gydytoja
1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108
Priėmimo valandos: nuo 9-12, 3-8, šeštadieniais 9-12 (pagal susitarimą). Kabinetas užda- rytas trečiądieniais.

Dr. WILLIAM J. ZINCHEIN

B.A., M.D., L.M.C.C.
Gydytojas ir chirurgas
Priėmimo valandos: 10-12 val. 2-4.30 val. ir 7-9 val. vak.
606 BATHURST STREET Toronto.
Telefonas LE. 3-4323

Dr. L. SIMON

Odos ir venėros ligų specialistas. Naujos adresas nuo boldžio 1 d.
288 ST. CLAIR AVE. W., /prie Spadina Rd./
Darbo valandos: 10-12 ir 3-7 pp. arba pagal susitarimą.
Tel. WA. 1-6614 arba WA. 2-8015

Dr. K. Žymantienė

GYDYTOJA ir CHIRURGE
1393 DUNDAS ST. WEST Toronto (tarp Gladstone ir Rusholme)
Priėmimo valandos: Kasdien nuo 9-11 ir nuo 6-8. Šeštadieniais 11-1 val. p.p. Kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas LE. 4-6851

Dr. John REKAI

Chirurgas ir akušeris
Dr. Paul REKAI
Vidaus ligų specialistas, X RAY (Rentgenas)
219 St. Clair Ave. W., Toronto
Susitarti telefonu WA. 3-2395

Dr. F. Tickett

Gydytojas ir chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef. EM. 8-3754

AKIŲ SPECIALISTAS L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko okinius visiems akių defek- tams. Ištrina akių nervus, kurie daž- nai sukelia galvos skaudėjimą ir ner- vingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTĖS

Br. BUKOWSKA - BEJNAR, R.O.
WIKTORIA BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE. (prie Geoffrey St.)
Telef. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadie- niais nuo 10 va. ryto iki 6 v. v.

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA

NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto, (arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: Telef. namų: WA. 4-9501. BE. 3-0978

A. LIUDZIUS, B.A.

VIEŠASIS NOTARAS (Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Visi notariniai reikalai ir tei- siniai patarnavimai, morgiai.
91 Roncesvalles Ave., Toronto
Telef. LE. 6-5613

VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.

Visi elektros darbai atliekami greitai ir priimamomis kainomis.
V. JUSKEVICIUS
Licenced master electrician.
251 LAUDER AVENUE
Telef. LE. 5-7714
Toronto

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ KALĖDŲ - ŽIEMOS SEZONAS

Jūsų siuntiniai per 4 savaites vietoje.
Trumpiausias pristatymo laikas.
ORBIS siuntiniai 22 svarų svorio.

Siunčiame viską, kas yra leistina. Kainos žemiausios. Prekių kokybė augstos rūšies. KAINOS ČIA PAŽYMETOS YRA SU MUITU. Siunčiame įvairiausias rūšies maistą pagal Jūsų pasirinkimą: kilogramais, puskilogramais ir pan. Siunčiame mėsos produktus, pieno gaminius, įvairius kruopas, miltus, riebalus, vaisius džiovintus ir šviežius, kavą, kakavą, cukrų, sūdinčius, šokoladą ir t.t.

22 sv taukų kiaulinių	\$15.60 +	persiuntimas	\$6.50 viso	\$21.90
22 sv. CUKRAUS	\$ 6.45 +	persiuntimas	\$6.50 viso	\$12.95
22 sv. lašinių /storų/	\$17.95 +	persiuntimas	\$6.50 viso	\$24.40
1/2 kg kavos	\$1.80	1 kg citrų		\$1.50
1/2 kg kakavos	\$1.95	1 kg džiov. aprikosų		\$1.90
1/2 kg šokolado	\$1.78	1/4 kg figų		\$0.80
1 kg sviesto	\$2.65	1/4 kg datulių		\$0.80
1 kg taukų	\$1.80	1 kg riešutų mišinio		\$2.75
1 kg bekono	\$2.60	kiti produktai iš mūsų kainoraščio.		

TEKSTILĖS MEDŽIAGOS:

Vyriški kostiumai nuo \$9.25 ir daugiau /už 3 1/2 yardo/
Medžiaga paltams nuo \$9.45 ir daugiau /už 3 1/2 yardo/
Medžiagos suknelėms nuo \$4.45 /2 1/2 yardo dvigubo pl./
Pavyzdžius apžiūrėkite vietoje.
2 kg odos /5 poroms batelių/ \$18.30
1 kg odos, storų padų 4 mm \$ 3.95
Vyriški tuffiai ar bateliai — dvigubų padų bile kokio fasono \$12.90
Moteriški bateliai bile kokio fasono \$10.95

VAISTAI:

Streptomycino 10 gr.	\$2.60	Vit. B-12 6 amp.	\$1.00
Isoniazid /rimfon/ 1000 tabl.	\$4.60	Cortisono 50 t.	\$9.50
50 mg	\$4.60	Largactil	\$3.00
PAS 500 tabl.	\$3.50	Hydracortone 3x10	\$7.50
Isopas /Rim. + Pas/ 1000 tabl.	\$8.25	Glucose 100 cc	\$1.85
		ir daugelis kitų vaistų.	
Vit. B-1 10 mgm 100 tabl.	\$0.80		

Siunčiame skustuvas \$4.50; specialios žirkles \$4.00; plaukams kirpti mašinę \$4.00; ir kitas kirpėjų priemones.

Akordeonus 120 beų 3-4 registrų /su muitu/ \$215.00; šveicariškus laikro- džius; įvairius popuošius. Tabakų bei amerikoniškas cigaretes. 1000 cigarečių Chesterfield ir 7 kg cukraus \$24.50; 10 pakelių cigarečių /200 št./ \$4.25. Išsirinkus prekes reikia persiuntinti į Lietuvą pridėti dar \$6.50, į Sibirą \$7.90. Standartinuose siuntiniuose persiuntimas įskaitytas.

SAŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS PER ORBIS

298 BATHURST ST., TORONTO 2B, ONT. TEL. EM. 4-2810
HAMILTONE skambinkite JA. -88-5257 (42 Brodick St.)

Gyvenantieji už Toronto siųskite Jūsų užsakymus paštu. Priimame užsakymus telefonu.

MONTREAL. Que.

Vakaraais HU. 9-1543

Indian Grove - Blcor, 8 kamb. atskiras plytų namas. Kvadratinis planas, 2 virtuvės, moderniškai įrengtas, vandeniu - alyva apšildomas, 2 mūriniai garažai. Įmokėti apie \$8.000, geros išsimokėjimo sąlygos

7 butų apartamentas, 10 metų senumo modernus pastatas, 6 garažai, pilnai įrengtas su šaldytuvais ir pečiais, geros nuomos ir gerame rajone. Įmokėti apie \$20.000

PASITEIRAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

tel, vālei ir vītul Rasiūnām